

Press for Freedom
Özgürlük için Basın

Özgürlük için Basın projesi:

“Özgürlük için Basın” projesi genel anlamda ifade ve basın özgürlüğü için yeni bir platform kurmayı, karar alma süreçlerini etkileyen medya personelinin, sivil toplum yapısının kapasitesini artırmayı ve böylece demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü konularındaki kamuoyu tartışmalarına katılan daha dinamik bir sivil toplum yaratmayı amaçlamaktadır.

Proje kapsamında gazetecilerden, avukatlardan, STK çalışanlarından, akademisyenlerden oluşan, medyanın bağımsızlığına, insan hakları, sosyal içerme, ifade özgürlüğü, demokratikleşme konularına öncelik veren, Avrupa Birliği'nin temel değerlerine bağlı bir **“İfade Özgürlüğü ve Basın Etiği Daimi Komitesi”** kurulmuştur. Daimi Komite, bir ulusal ve yedi bölgesel komiteden oluşmaktadır. Komitelerde yer alan avukatlar, ihlal bildirimleri için gerekli durumlarda ücretsiz hukuki danışmanlık hizmeti verecektir. İhlale uğrayanlar, ücretsiz **0800 314 00 30** numaralı telefon numarasından ve internet sitesindeki ihlal bildirimleri sayfasından başvuruda bulunabilirler.

İfade Özgürlüğü ve Basın Etiği Daimi Komitesi, proje boyunca Türkiye’de basın ve ifade özgürlüğü konusundaki son durumu özetleyen raporlar hazırlayacak ve bu raporlar web sitesinde düzenli olarak yayımlanacaktır.

Proje kapsamında mesleki etik; basın ve ifade özgürlüğü; yazılı, elektronik ve görsel-ışitsel medya ve karşılaşılan tehlikeler; sosyal medya; sosyal güvenlik eğitimi; zaman yönetimi eğitimi olmak üzere mesleki eğitimler verilecektir.

Projenin birinci yılının sonunda hazırlanan raporlarının tartışılacağı, genel katılıma açık ulusal bir konferans organize edilecektir. Konferansta paneller ve atölye çalışmaları düzenlenecektir.

Projenin kapanış etkinliği olarak ise ikinci yılın sonunda daha geniş katılımlı bir ulusal konferans düzenlenecek, birinci konferansta olduğu gibi ikinci yılın sonundaki raporlar tartışılacaktır.

Proje 1 Ocak 2014 tarihinde başlamış olup, 1 Ocak 2016 tarihinde sona erecektir.

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

“Özgürlük için Basın”

Ekim 2014, ifade ve basın özgürlüğü ihlalleri raporu

İçindekiler

EKİM 2014, İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ RAPORU.....	3
GİRİŞ	5
İLETİŞİM ARAÇLARINA VE İLETİŞİMCİLERE BASKI	6
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÖSTERİ HAKKINI KULLANMAK İSTEYENLERE MÜDAHALE.....	15
BASIN VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE MÜDAHALEYE YURTİÇİ VE YURTDIŞINDAN GELEN TEPKİLER.....	18
RTÜK CEZALARI	23
DİĞER GELİŞMELER.....	24
OLUMLU GELİŞMELER.....	25
DEĞERLENDİRME.....	28

Giriş

Ekim ayında ulusal acıya ve endişeye sebep olan toplumsal olaylarla basın dünyasında sıkıntı yaratan gelişmeler yaşandı. 60'dan fazla gazeteci işini, iki basın çalışanı hayatını kaybetti; otosansür, darp ve hatta “makul şüphe” savı ile gözaltı olayları yaşandı. Çok önemli bir gelişme Halkların Demokratik Partisi (HDP)'nin “sokağa çıkın” çağrısıyla 34 şehirde çıkan olaylarda 48 vatandaşın hayatını kaybetmesi idi. Suriye'nin sınır kasabası Kobani'ye yönelik Irak ve Şam İslam Devleti (İŞİD) saldırıları ve kasabanın düşme tehlikesi karşısında Türkiye'nin daha aktif yardımda bulunması maksadıyla yapılan “sokağa çıkın” çağrısının bir şekilde kanlı sonuçlar doğurması iktidarın Kürt açılımı üzerinde de menfi etki yaptı. HDP kısa süre içerisinde “Hiç kimse hiç bir yerde birbirine karşı asla şiddete başvurmamalı, şiddet araçlarını kullanmamalıdır” çağrısında bulunsa da, yaşanan acı olaylar sürecin kırılğanlığını ve yüksek güvenlik tehdidini sergiledi. Ayrıca süreçte “güven bunalımı” dönemine girildi.

Hükümetin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden gerek Suriye gerekse Irak'tan ülkeye yönelebilecek terör tehdidine karşı hem yurt dışı askeri müdahale hem de yabancı askeri birliklerin Türkiye'de konuşlanmasına imkan veren tezkereyi onaylatması bu ayın bir başka önemli gelişmesiydi.

Başbakan Ahmet Davutoğlu başkanlığında, Irak Şam İslam Devleti terör örgütünün Kobani'ye yönelik saldırıları nedeniyle Türkiye'nin çeşitli illerinde çıkan şiddet olayları ve protesto gösterilerinin değerlendirildiği "Güvenlik Zirvesi" sonrasında son hali verilen iç güvenlik paketi TBMM'ye sunuldu.

Başbakan Davutoğlu'nun içeriğini açıkladığı iç güvenlik paketi kamu düzeni için haklardan ve özgürlüklerden geri adım atılabileceği endişelerini doğurdu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığındaki ilk Milli Güvenlik Kurulu toplantısında Türkiye'nin tehdit algılarını belirleyen ve “gizli anayasası” olarak nitelenen “kırmızı kitap” 10 saat süren toplantıda değiştirildi. Bu kapsamda Cumhurbaşkanını daha önce yaptığı açıklamalara da yansıdığı gibi “paralel yapı” kırmızı kitaba sokuldu ve devletin öncelikli tehdit unsuru haline getirildi. Toplantı sonrası yapılan açıklamada, “*Milli Güvenliğimizi tehdit eden ve kamu düzenini bozan iç ve dış legal görünüm altında illegal faaliyet yürüten paralel yapılanmalar ve illegal oluşumlar ile yürütülen mücadelenin kararlılıkla sürdürüleceği vurgulanmıştır*” denildi. Bu da paralel yapı olarak nitelenen Fethullah Gülen cemaatine karşı mücadelenin iktidardan devlete taşındığının işaretini verdi.

Haftalardır tartışması devam eden Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) seçimi tamamlandı. AK Parti Grup Başkan vekili Mahir Ünal'ın “Bu seçimleri belli bir zümrenin kazanması halinde gayrimeşru sayarız”¹ dediği seçim sonucunda HSKY'nın 16 yeni üyesi seçildi, 22 üyeli HSYK'da hükümete yakın olduğu iddia edilen adayların kazandığı öne sürüldü.

TBMM'de kabul edilen tezkere ile hükümete verilen Irak ve Suriye kaynaklı terörün ülkeye sızmasını engelleme maksatlı dış operasyon yapma ve bu maksatla yabancı kuvvetlerin Türkiye'de konuşlandırılması veya Türkiye üzerinden söz konusu ülkelere geçiş izni verme yetkisi, Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi tarafından Kobani'de İŞİD'e karşı

¹ <http://www.haberdar.com/mahir-unaldan-demokrasiyi-yok-sayacak-ifadeler-4016237-haberi/>

savaşması için gönderilen peşmergelerin Türkiye üzerinden çatışma bölgesine geçmelerine izin verilmesiyle ilk kez kullanıldı.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi geçici üyeliği 2015-2016 dönemi seçimleri New York'taki BM Genel Kurulu'nda yapıldı. Üçüncü turdaki oylamada geçici üyeliğe İspanya'nın seçildiği bu yarış Türkiye açısından Ekim ayının önemli hayal kırıklıklarından birisi oldu.

Yine Ekim ayındaki bir diğer çok önemli gelişme İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasında adı geçenler hakkında takipsizlik kararı verilmesi oldu.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

1 Ekim 2014

• İşsiz gazeteciler tarafından kurulan “Grihat” adlı internet sitesi hakkında, *MİT turları* haberi² dolayısıyla Sulh Ceza Hakimliği tarafından kapatma kararı verildi.³

• Kapanan Karşı gazetesinin internet sitesi, *karsigazete.com* polis baskınına uğradı. Polis internet sitesinde yer alan 25 Aralık rüşvet ve yolsuzluk haberinin kaldırılmasını, aksi takdirde sitenin tamamen kapatılacağını bildirdi. Gazete yetkilileri “Hani o ses kayıtları montajdı” haberi ile ilgili savcılık ve mahkeme kararı olmamasına rağmen polis sansür girişiminde bulunduğunu açıkladılar. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti polis baskınına kınadı.⁴

2 Ekim 2014

• Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Mehmet Karaca'nın başvurusu üzerine, Radikal yazarı Ezgi Başaran'ın “Dingo'ların bilim dünyası” başlığıyla yayınlanan yazısını engelledi.⁵ Yazının siteden kaldırılış sürecinde Radikal'e “tebliğ ve itiraz hakkı” tanınmadı.⁶

• Dördüncü sezonu Türkiye'de çekilmesi planlanan ancak daha sonra vazgeçilen Amerikan yapımı Homeland dizisinin başrol oyuncusu Claire Danes, *Hürriyet*'in haberine göre *New York Times*'a verdiği röportajda “*Türk hükümetinin senaryoda Türkiye'nin imajını hoş olmayan şekilde tasvir eden unsurlar barındırabilecek her içerik için güvenlik soruşturması yapmaktaki ısrarı nedeniyle prodüktörlerin İstanbul'dan vazgeçme kararı' aldıklarını*” söyledi.⁷

• Cumhuriyet Gazetesi yazarı Aydın Engin, Eylül ayı sonunda T24 haber sitesinin kapısına bırakılan bir mektup ile kendisi ve *Taraf* gazetesi yazarı Murat Belge'ye suikast düzenleneceği iddiaları üzerine, Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunduğunu yazdı. Engin'in avukatı Savcılığın soruşturmanın yapıldığını ancak suçluların bulunamadığını bildirdiğini söyledi.⁸

• *Sabah* yazarı Ersin Ramoğlu, Fethullah Gülen Cemaati'nin “*operasyon siteleri kurduğu*”, bu sitelerde “*İllegal bant kaydı (tape) ve şantaj kasetleri yayınladığı*” ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) ve muhalif medyanın bu sitelere yönelik soruşturmalara “*kızdığı ve yaygara kopardığı*” ifadelerine yer verdiği bir köşe yazısı kaleme aldı ve bu yazıda

² Grihat sitesi kapatıldığı için yapılmış olan habere ulaşılamadı

³ <http://odatv.com/n.php?n=bir-internet-sitesine-daha-kapatma-karari-0110141200>

⁴ http://www.zaman.com.tr/gundem_karsiya-polis-baskini_2247683.html

⁵ http://www.zaman.com.tr/gundem_tgc-ve-basin-konseyi-karsi-internet-sitesine-yapilan-polis-baskinini-kinadi_2247726.html

⁶ <http://t24.com.tr/haber/itu-rektoru-istedi-tib-ezgi-basaranin-yazisini-sansurledi,272599>

⁷ <http://www.gercekgundem.com/medya/74506/sansur-radikale-haber-dahi-verilmedi>

⁸ http://www.radikal.com.tr/kultur/homeland_4_sezon_turkiyede_cekilmeyecek-1216572

⁸ http://www.zaman.com.tr/gundem_gazetecilerden-olum-tehdidine-suc-duyurusu_2248076.html

gazeteci Can Dünder hakkında “*Lolita-sever, gammadacı, para uğruna ‘paralel’ in emir eri olmuştur*” gibi ithamlarda bulundu.⁹

•Diyarbakır’da Kobani protestolarında çıkan olayları takip eden Azadiya Welat gazetesi muhabirleri Nihat Kutlu ve Bişar Durgut ile JINHA muhabirleri Beritan Canözer ve Sarya Gözüoğlu bıçaklı bir grubun saldırısına uğradı. Sekiz bıçak darbesiyle yaralanan Durgut, bir hastanenin yoğun bakım ünitesinde tedavi gördü.¹⁰

3 Ekim 2014

•Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Başdanışmanı Yiğit Bulut, sosyal medya platformu Twitter üzerinden “*Siyasi iradenin sesi, nefesiyim diye kendine yol alan sözde gazeteci*” ifadelerini içeren bir Tweet atarak Yenişafak yazarı Abdülkadir Selvi’yi eleştirdi.¹¹ Selvi ise Twitter üzerinden Yiğit Bulut’a cevaben “*Benimle Ergenekoncular uğraştı, geziciler uğraştı, paralelciler uğraştı; şimdi de Yiğit Bulut... Eyvallah etmem Yiğit Bulut hak ettiği cevabı alır. Ergenekoncular Erdoğan’ı devirmek isterken kapatma davasında 27 Nisan muhturasında ben yine buradayım; peki Yiğit Bulut neredeydi? Erdoğan’ı ve Erbil’i savunduğum CNN’deki programdan Erdoğan’ın danışmanı Yiğit Bulut rahatsız olmuş. Yiğit sen kimin adamısın? Benim nüfuz ticaretine ihtiyacım yok Ak partiden önce de Yeni Şafak’taydım şimdi de Yiğit olmayan adam sen kendine bak*” dedi.¹²

•İlahiyatçı Nihat Hatipoğlu, Taraf gazetesinde yayımlanan ve kendisinin Sultanahmet’te bir otel aldığı ve kamuya ait alanı ‘imara aykırı şekilde’ oteline dahil ettiği yönündeki iddiaları içeren gazetenin “*Nihat Hoca’yla ranta doğru*” başlıklı haberini “*Söz konusu haberin içeriği, bir süredir çeşitli kesimler tarafından yürütülen yıpratma kampanyasının devamı niteliğinde*” şeklinde bir açıklama yaparak yalanladı ve Taraf’ tan “davacı” oldu.¹³

•Yeniçağ Gazetesi, “*Rüşvet ve yolsuzluk iddialarını gündeme getirdikleri*” için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve oğlu Bilal Erdoğan’ın, adlarının geçtiği haber ve köşe yazılarından dolayı avukatları aracılığı ile “gazete” hakkında suç duyurusunda bulunduğu ve savcıların soruşturma başlattığı yönünde bir haber yayımladı.¹⁴

•Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) ve Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) heyetini Çankaya Köşkü’nde kabul etti. Bu buluşmada Cumhurbaşkanı Erdoğan internet medyasıyla ilgili “*Her geçen gün internete daha da karşı oluyorum*” ifadelerini içeren bir açıklama yaptı.¹⁵

5 Ekim 2014

•Bir grup vatandaş Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde, basın mensuplarını, IŞİD örgütü ile bazı Kürt grupların çatışmalarını görüntüledikleri alanda, engellemek istedi. Polis gruba müdahale etti.¹⁶

•Kobani’deki çatışmaları takip etmek üzere Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde bulunan BBC ekibinin aracına polis yakın mesafeden iki gaz kapsülü attı. BBC ekibi olayda yara almazken kapsülün neden olduğu küçük çaplı yangında araç zarar gördü.¹⁷

•Cumhuriyet gazetesi 17 - 25 Aralık soruşturmasının ardından Cumhuriyet yazarları, muhabirleri, genel yayın yönetmeni ve yazı işleri müdürü aleyhinde 30 soruşturma açıldığını

⁹ <http://www.sabah.com.tr/bolgeler/yazarlar/ramoglu/2014/10/02/belgesel-degil-cinayet>

¹⁰ <http://www.evrensel.net/haber/93185/saldiriya-ugrayan-gazeteci-durgut-yogun-bakimdan-cikarildi>

¹¹ <http://www.yurtgazetesi.com.tr/gundem/bulut-ile-selvi-birbirine-girdi-h62577.html>

¹² <http://odatv.com/n.php?n=yigit-sen-kimin-adamisin--0310141200>

¹³ <http://www.internethaber.com/nihat-hatipoglundan-taraf-gazetesine-jet-yalanlama-727218h.htm>

¹⁴ <http://www.yenicaggazetesi.com.tr/baski-ve-sansur-103665h.htm>

¹⁵ <http://odatv.com/n.php?n=her-gecen-gun-internete-daha-da-karsi-oluyorum--0310141200>

¹⁶ <http://www.medyaradar.com/suructa-gazetecilere-sok-mudahale-haberi-128786>

¹⁷ http://www.bbc.co.uk/turkce/multimedia/2014/10/141005_vid_bbc_gazkapsulu?ocid=socialflow_twitter

bildirdi. Cumhuriyet gazetesine gönderilen tezkir metinlerinde “sözde gazete” ve “kirli odakların maşaları” gibi ağır ithamların yer aldığını bildirdi.¹⁸

7 Ekim 2014

• Yeni Akit gazetesi “*Tetikçi Taraf’ın asker eskisi Namık Çınar, İslam Devleti’ne olan tahammülsüzlüğünü yine gösterdi*” ifadelerini içeren bir haberinde *Taraf* yazarı Çınar’ı hedef gösterdi.¹⁹

• Gezi olayları günlerinde ekmek almaya giderken polisin attığı gaz fişegiyle yaralanan Berkin Elvan’ın ölümü üzerine Ankara’da yapılan protesto gösterileri sırasında TOMA’ya yaklaşılarak orantısız şiddet uygulamaması uyarısında bulunan emekli subay gazeteci Rahmi Yıldırım hakkında “*Polise Direnme*” suçunu işlediği gerekçesiyle ceza davası açıldı ve 3 yıla kadar hapisle yargılanmasına karar verildi.²⁰

8 Ekim 2014

• 9 Eylül Üniversitesi, Aydın Üniversitesi ve İstanbul Ticaret Üniversitesi yönetimleri; Sözcü gazetesinin Gazeteci-yazar Yılmaz Özdil için hazırladığı “Sen yine içinden geldiği gibi yaz Yılmaz” yazan afişlerin “siyasi” olduğu gerekçesiyle üniversite kampüslerindeki duvar yazılarının (billboardlarda) yayınlanmasına izin vermedi.²¹

• İşadamı Ethem Sancak’ın bir süre önce TMSF’den satın aldığı 360 TV Ankara bürosu kapatıldı. Kanal yönetimi aralarında Ankara Temsilcisi Sedat Yazıcıoğlu’nun da bulunduğu 15 gazeteci çalışanın işine son verdi.²²

• *Taraf* yazarı Namık Çınar, 7 Ekim’de kendisini “*hedef gösteren*” *Yeni Akit*’e “*Cevap niteliğinde*” yayınladığı köşe yazısında gazetesine “*yandaş*” yakıştırmasında bulundu.²³

• Gazeteci Tansel Kardeş daha önce de kendisini telefonla tehdit ettiği için Kozlu Belediye Başkanı Ertan Şahin hakkında suç duyurusunda bulunacağını söyledi. *Batı Karadeniz* haftalık haber gazetesi imtiyaz sahibi Kardeş evinin suyunun borcunun ödenmesine rağmen Belediye başkanı talimatıyla kesildiğini iddia ederek İdare Mahkemesine yürütmeyi durdurma davası açtığını söyledi.²⁴ *Halkın Sesi*’ne konuşan Kardeş, yaptığı haberler nedeniyle daha önce de Başkan Şahin tarafından tehdit edildiğini söyledi.²⁵

• Anadolu Ajansı kameramanı Melik Fırat Yücel ve foto-muhabiri Şebnem Coşkun İstanbul’un Okmeydanı semtinde eylemciler tarafından gelen kaynağı belirsiz saçmaların kendilerine isabet etmesi sonucu yaralandı. Tedavi altına alınan gazetecilere üç gün iş göremez raporu verildi. Hayat TV muhabiri Duygu Ayber, polis saldırısına uğradı.²⁶

• Diyarbakır’da protestolar sırasında Gele Kürdistan TV muhabiri Rojhat Doğru ile birlikte üç çocuk yaralandı.²⁷

9 Ekim 2014

• Merkezi Kuzey Irak’ta bulunan “Gali Kürdistan (GK)” Televizyonu kameramanı ve Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti üyesi Rojhat Değer, 6 Ekim günü Diyarbakır’da başlayan

¹⁸ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/127395/Gazetemize_sorusturma_yagmuru.html

¹⁹ <http://www.gazeteciler.com/polemik/akitten-hedef-gosterdigi-araf-yazarina-hakaret-80900h.html>

²⁰ <http://www.antalyaajans.net/gundem/gazeteci-yildirima-aziz-nesinlik-dava-h8029.html>

²¹ <http://sozcu.com.tr/2014/gundem/universiteden-yilmaz-ozdile-sansur-618848/>

²² <http://www.medyaaalemi.com/360-tv-ankara-buroyu-kapatti15-kisinin-isine-son-verildi/>

²³ <http://www.taraf.com.tr/yazilar/namik-cinar/yandas-yeni-akitin-viz-gelir-tehditleri/31033/>

²⁴ [http://batikaradenizhaber.com/haber-4117-suc_islemeye_devam_ediyor.html](http://batikaradenizhaber.com/haber-4117-suc-islemeye_devam_ediyor.html)

²⁵ <http://www.halkinsesi.com.tr/m/?id=11818>

²⁶ <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/isis-bahanesiyle-izinsiz-gosteriler-haberi/1288403>

²⁷ <http://www.evrensel.net/haber/93465/koban-eylemlerine-saldirilarda-16-kisi-oldu>

eylemleri görüntülemek isterken Bağlar ilçesinde vücuduna ateşli silahlardan çıkan saçmaların isabet etmesi sonucu yaralandı.²⁸

10 Ekim 2014

•Şırnak'ın İdil ilçesinde haber takibi yaptığı sırada beş özel harekât polisi tarafından önü kesilen DİHA Muhabiri Mehmet Zeki Çiçek, basın kimliğini göstermesine rağmen darp edildi. Polisler daha sonra Çiçek'in üzerine ateş açtı. Polislerin kurşunları Çiçek'e isabet etmezken, darp sonucu Çiçek'in vücudu ve yüzünde morluk ve şişlikler oluştu.²⁹

11 Ekim 2014

•Ruşen Çakır *Vatan*'dan ayrıldı. Çakır, “Hoşçakalın” başlıklı yazısında, “*Gazetecilik Türkiye’de maalesef artık muteber bir meslek değil*” dedi.³⁰ Çakır, 20 Ekim tarihinde ise Habertürk Gazetesinde köşe yazılara başladı.³¹

12 Ekim 2014

•Kanal 24'te canlı yayına katılan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, Diyarbakır'a Almanya'dan gelen 5 gazetecinin, çocuklara lastik yaktırıp haber yapmaya çalışırken yakalanma nedeniyle gözaltında olduklarını söyledi.³²

13 Ekim 2014

•Türkiye Bayanlar Voleybol 2'nci Ligi'nde mücadele eden Bolu Belediyespor takımının posterinin bulunduğu reklam panosunda sporcuların mayolarının üzerine “*Edep Ya Hu!*” yazılı kağıtlar yapıştırıldı. Polis kamera ile çekim yaparak inceleme başlatırken, kulüp görevlisi ise posterin üzerindeki yazıları kaldırdı.³³

•Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun, Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) ve Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) heyetinin kabulü sırasında IPI'nin Türk üyeleri gazeteciler Burcu Karakaş ve Emre Kızılkaya toplantıya alınmadılar.³⁴ Karakaş, sosyal paylaşım sitesi Twitter hesabından toplantıya alınmama gerekçelerinin “*sadece yabancı temsilcilerin ziyarete katılmasının uygun bulunmasının gösterildiğini*” aktardı.³⁵

•Radikal yazarı Cengiz Çandar, Aksiyon dergisine yaptığı açıklamada, “Kendi grubumdakiler dâhil 2013 yılının ilk aylarından itibaren merkez medyanın televizyonlarında ambargoluyum. İç siyaset analizinden vazgeçtim Ortadoğu gibi birebir ilgilendiğimiz konular yani, telefonla bile yayına alınmıyoruz, ambargo var” şeklinde konuştu.³⁶

•Cumhurbaşkanı Erdoğan, gazetecilik kisvesi altında basın özgürlüğü kullanılarak ajanlık ve hainlik yapıldığını öne sürdü. Erdoğan, “Yüzyıl önce Arap çöllerinde Osmanlı'yı yıkmak için ajanlar vardı bugün de var. Şu an da ajanlar bir hain olarak kendi halkları içinden çıkabiliyor. Din adamı, hizmet eri görünümünde, gazeteci görünümünde yeni Lawrance'ların bölgeyi ateşe atmak için çabaladığını görüyoruz. Gerek yakın coğrafyada, gerek Türkiye'de 'hizmet' diyerek, 'basın özgürlüğü' diyerek, 'bağımsızlık savaşı' ya da 'cihat' diyerek Sykes-Picot anlaşmalarının gereğini yapanlar maalesef var” şeklinde konuştu.

²⁸ <http://www.guneydogugazetecilercemiyeti.com/ggc-basin-aciklamasi-247h.html>

²⁹ <http://www.diclehaber.com/tr/news/content/view/424286?from=1515596325>

³⁰ http://www.zaman.com.tr/gundem_rusen-cakir-vatandan-ayrildi_2250011.html

³¹ <http://www.haberturk.com/yazarlar/rusen-cakir-2302/1001230-cemaat-hala-kurtarici-yunus-baliklarini-bekliyor>

³² <http://www.haber7.com/guncel/haber/1209819-diyarbakirda-5-provokator-yakalandi>

³³ http://www.cumhuriyet.com.tr/video/video_haber/130000/Bayan_voleybolcularin_sortlari_uzerine__edep_ya_hu__yazisi_yapistirdilar.html

³⁴ <http://www.taraf.com.tr/haber-erdogan-internet-karsitligim-her-gecen-gun-artiyor-165227/>

³⁵ <http://www.gercekgundem.com/medya/74825/erdogandan-turk-basinina-sansur>

³⁶ http://www.zaman.com.tr/gundem_cengiz-candar-akpnin-andici-yaninda-28-subatinki-hicbir-sey_2250318.html

14 Ekim 2014

•Diyarbakır'da Kobani eylemleri sırasında polisler tarafından gözaltına alınan Alman gazeteciler, “gözaltına alınırken sokak ortasında polisin küfür, hakaret ve şiddetine maruz kaldıklarını” anlattılar. Alexandra Kasprzok, Björn Kietzmann, Christian Gruber, Ruben Nevgebaver ve Chris Grodzki isimli 5 Alman gazeteci, serbest bırakıldıktan sonra “Sadece haber takibi için geldik. Türkiye’de gazetecilerin özgürlüğü yok ve gazetecilerin adliye bahçesinde bile fotoğraf çekilmesine izin verilmiyor” diye konuştular.³⁷

•Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, apartman yapılmak üzere temeli kazılan Sinop’taki babasına ait arazide 10. yüzyıla dayandığı belirtilen tarihi antik amfora fırını (çanak çömlek fırını) ile seramik atölyesi çıktığı haberini yapan *Cumhuriyet* muhabiri Selda Güneysu’ya “O muhabiri biraz meşhur edeceğiz” diyerek tepki gösterdi.³⁸

•*Azadiya Welat* ve *Gündem* gazetesi dağıtıcısı Kadir Bağdu Adana’da uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirdi.³⁹

15 Ekim 2014

•*Irkçılığa ve Milliyetçiliğe Dur De* Platformu “Sen sakın içinden geldiği gibi yazma *Yılmaz Özdil*” başlığını taşıyan açıklamasında *Sözcü* yazarı Özdil hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını belirtti. Yılmaz’ın nefret söyleminde bulunduğu ileri sürülerek, “16 Ekim de Çağlayan adliyesine yapılacak suç duyurusu nedeniyle konuya duyarlı dostlarımızın katılımını bekliyoruz,” denildi. Açıklamada “Sık sık ırkçı yazıları ve beyanlarıyla gündeme gelen *Yılmaz Özdil*, 10 Ekim günü *Sözcü* gazetesindeki yazısında, Suriyeli sığınmacılara yönelik nefret söylemi kullandı. Özdil, hükümet tarafından statüleri dahi tanınmayan sığınmacılara ‘yedirildiğini, içirildiğini’ Suriyelilerin ‘ekmek elden su gölden’ yaşayıp ‘yan gelip yattıklarını’ savundu. Özellikle geçtiğimiz yaz aylarında birçok şehirde ırkçı saldırılara uğrayan Suriyeli sığınmacılar, Özdil tarafından bir kez daha hedef gösterildi” ifadeleri kullandı.⁴⁰

•*Habertürk*’te yayınlanan Akşam Raporu adlı programa konuk olan Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mithat Sancar’ın “Polis teşkilatına getirilmesi planlanan ‘Alman modeli’ni eleştirdiği” için “Teknik arıza” gerekçe gösterilerek yayından alındığı iddia edildi.⁴¹ *Habertürk TV* Genel Yayın Yönetmeni Erhan Çelik, Twitter hesabından yaptığı açıklamada “Sorunun ‘moderatör ve reji arasındaki iletişimsizlik nedeniyle ortaya çıktığını” belirtti.⁴²

•Devlet Tiyatroları (DT) Genel Müdürü Mustafa Kurt, görevinden istifa etti. Hürriyet ve Cumhuriyet gazetelerinde yayınlanan haberlerde Kurt’un istifa sebebi olarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın Johann Wolfgang von Goethe’nin “*Güneş Batarken Bile Büyük*” oyununun orijinal metnindeki bazı replikleri sansürlemesi olduğu iddia edildi.⁴³

•Konya Yenigün Gazetesi spor muhabiri Yunus Altınbeyaz’ın Konyasporlu iki sporcunun idmanda yaptıkları kavgayı konu alan 15 Ekim 2014 tarihinde yaptığı “*Konyaspor İdmanında Yumruklar Konuştu*”⁴⁴ haberini Konyaspor menajeri Seyit İçgül “*Hleb ile Özgür tartıştı ama yumruk olayı kesinlikle doğru değil*” şeklinde yalanladı.⁴⁵ Kulüp tarafından

³⁷ <http://www.medyaradar.com/gazeteciler-isyen-etti-kufur-hakaret-ve-siddete-maruz-kaldik-haberi-129314>

³⁸ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/130093/Eskisehir_Valisi_nden_muhabirimize__O_muhabiri_meshur_edecegiz.html

³⁹ <http://www.halkinhabercisi.com/adanada-kurtce-gazete-dagiticisina-jitem-usulu-infaz>

⁴⁰ <http://www.durde.org/2014/10/durde-yilmaz-ozdil-hakkinda-suc-duyurusunda-bulundu/>

⁴¹ http://www.zaman.com.tr/medya_mithat-sancara-canli-yayinda-sansur_2250753.html

⁴² <http://www.haberturk.com/medya/haber/999931-haberturk-tv-genel-yayin-yonetmeni-erhan-celikten-sansur-iddialarina-yalanlama>

⁴³ http://www.zaman.com.tr/kultur_sansur-istifa-getirdi-devlet-tiyatrolari-genel-muduru-gorevini-birakti_2250746.html

⁴⁴ http://www.konyayenigun.com/haber/90262/Konyaspor_idmaninda_yumruklar_konustu.html

⁴⁵ http://www.konyayenigun.com/Yunus_Altinbeyaz_Gormeyeceksin_bu_hayatta_yazi3018.html

yapılan yalanlama ve tepkiler üzerine Yenigün Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Rasim Atalay kaleme aldığı yazıda “vazifemizin ve duruşumuzun gereğini yerine getirdik” dedi.⁴⁶

16 Ekim 2014

• Takvim gazetesi hapisten çıkar çıkmaz, aldatıldığı şüphesi ile cinayet işleyen kişinin haberini “İhanete Jet Cinayet” başlığı ile duyurdu. Gazete daha önce Yalova’da yumruklanmış bir kadının kanlar içinde görüntüsünü “Nakavt” başlığı ile vermişti.⁴⁷

17 Ekim 2014

• ‘Fuat Avni Firavun Sarayındaki Musa’ kitabının yazarı gazeteci Aytekin Gezici, henüz kanunlaşmayan yeni yargı paketine dayanılarak “makul şüphe” iddiasıyla gözaltına alındı.⁴⁸

19 Ekim 2014

• Erzurum Merkez Palandöken Belediye Başkanı Ak Partili Orhan Bulutlar’ın, yayımlanan bir haber nedeniyle “Paralel yapıya yakınlığıyla bilinen bazı medya kuruluşları, insan hayatını görmezden gelerek şahsımı ve kurumu hedef alıp haksız, tutarsız, yanlış ve objektif habercilikten yoksun bir şekilde adeta karalama kampanyası başlattılar, yıpratmaya yönelik yapılan bu haberlere itibar edilmemesi gerektiğini düşünüyoruz.” dedi. Bu açıklamanın gönderildiği Pusula adlı yerel gazete ise yaptığı karşı açıklamada “Mensubu olduğu partinin en tepesindeki isim de devletin savcısı da polisi de bilir ki, Pusula Gazetesi, değil paralel, hiçbir yapının yayın organı değildir. Bir tarafı vardır doğru. O da yalnızca halkın tarafıdır” dedi.⁴⁹

• İran merkezli Press TV muhabiri Serena Shim, Kobani’deki durumu aktarmak için bulunduğu Suruç’ta geçirdiği trafik kazasında yaşamını yitirdi. Press TV, Shim’in ölümünü “kuşku” bulduğunu bildirdi. Kanal, muhabirlerinin, ölümünden iki gün önce Türkiye hükümetinin kendisini ajanlık yapmakla suçladığını ve gözaltına alınmaktan korktuğunu iletildiğini savundu.⁵⁰ Olay sonrasında, Suruç Jandarma Trafik Tim Komutanlığı tarafından hazırlanan tutanakta, Serena Shim’in kuzeni de olduğu öğrenilen Judy Irish’in kullandığı otomobilin, “şeride tecavüz etme”, “sağa dönüş kurallarına uymama” ihlallerinin tespiti ile kusurlu olduğu kaydedildi. Press TV kameramanı 16 yaşındaki Judy Irish’in ayrıca ehliyetsiz olduğu bildirildi.⁵¹

20 Ekim 2014

• Gazeteciler Cemiyeti tarafından “Türk Basınının Sorunları” başlıklı bir rapor yayımlandı. Raporda basının sorunlarının, “basın ve ifade özgürlüğü”, “gazetecilerin tutuklanmasına yol açan yasadaki hükümler”, “sansür ve oto-sansür”, “basında tekelleşme ve sendikasılaştırma”, “iş yasalarında yapılmak istenen değişiklikler” ile “gazetecileri bekleyen tehlikeler” gibi başlıklar altında toplanmanın mümkün olduğuna dikkat çekildi. Basın ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılmasının, Türkiye’nin demokratik gelişimi açısından acilen atılması gerekli adımların başında geldiği vurgulandı.⁵²

• 3 Mart 2014 tarihinde yaptığı “*Ceplerine Duble Yol Yapmışlar*” başlıklı haberden dolayı dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ve oğlu Bilal Erdoğan tarafından

⁴⁶ http://www.konyayenigun.com/Rasim_Atalay+Gorevimizi_yapmak_suc_mu_yazi3016.html

⁴⁷ <http://www.diken.com.tr/takvimin-bir-cinayeti-mesrulasitirmadigi-kalmisti/>

<http://www.aydinligazete.com/medya/54435-havuz-gazetesi-yine-ayni.html>

⁴⁸ <http://www.gazeteciler.com/gundem/makul-supheden-gozaltiya-alinan-gazeteci-aytekin-gezici-anlatti-81250h.html>

⁴⁹ <http://www.gercekgundem.com/medya/78282/haberini-begenmedigi-gazete-paralelci>

⁵⁰ <http://www.milliyet.com.tr/serena-shim-suruc-ta-oldu-gundem-1957009/>

⁵¹ <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27442358.asp>

⁵² <http://www.gazetecilercemiyeti.org.tr/page.php?news=397>

mahkemeye verilen *BirGün* yazı işleri müdürü Barış İnce mahkemeye sunacağı savunma yazısını gazetede paylaştı.⁵³

21 Ekim 2014

• Taraf gazetesi yazarı Mehmet Baransu'nun, İçişleri Bakanı Efkan Ala'ya karşı “*basın yayın yoluyla hakaret*” ve “*iftira*” suçlarından altı yıl sekiz aya kadar hapis cezası istemiyle yargılandığı davada, bir sonraki duruşmaya polis marifetiyle getirilmesine karar verildi.⁵⁴

• Dicle Haber Ajansı Erzurum muhabiri Mensur Küçükarga gözaltına alındı. “*Küçükarga Hırıs'ta yaşanan ve haber amaçlı takip ettiği Kobani protestolarıyla ilişkilendirilmeye çalışıldığını*” iddia etti.⁵⁵

22 Ekim 2014

• Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Diyarbakır Şube Başkanı İsmail Özşanlı, Diyarbakır'da 6-7 Ekim tarihlerinde 12 kişinin ölümüyle sonuçlanan olaylarla ilgili Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurarak yayın yasağı talebinde bulundu. Özşanlı yaptığı açıklamada “*Bu yayınlar ile ilgili basın, sürekli insanlarımız arasında kin ve nefret duygularını körükleyici tarzda bir dil kullanmakta, olayın oluş ve sunum biçimi ile yeni istenilmeyen üzücü olayların oluşması için adeta davetiye çıkarmaktadır. Tüm bu nedenlerle, toplumsal refah ve barışımızın korunması maksadı ile 8 Ekim tarihinde meydana gelen ve birçok vatandaşımızın da hayatını kaybettiği olaylar hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan yayın yasağı getirilmesini talep etmekteyiz.*” dedi.⁵⁶

• Bianet Medya Gözlem Raporu yayınlandı. Raporla son üç ay içinde (temmuz, ağustos, eylül) medya kuruluş ve çalışanlarına yönelik baskılar, gözaltılar, saldırılar, tehditler, ölümler, engellemeler ile açılan ve devam eden soruşturmalar, yargılamalar, mahkeme safhalarına detaylı olarak yer verildi. BİA Temmuz-Eylül 2014 Medya Gözlem Raporu'na göre 19 gazeteci Ekim 2014'e hapiste girdi. 21 haberci, bir yerel gazete matbaası, iki internet sitesi fiili saldırıya uğradı; iki siteye polis baskın düzenledi. Son üç ayda 35 gazeteci işten çıkarıldı veya buna zorlandı.⁵⁷

23 Ekim 2014

• CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Nurettin Canikli'nin konuşmasını yayınlayıp kendileri konuşmaya başladığı anda canlı yayını kestiğini iddia ettiği NTV'yi Twitter hesabından “*AKP Grup Başkanvekilleri Anayasa ile ilgili bizi ziyaret ettiler. Çıkışta Nurettin Canikli açıklama yaptı, açıklamayı NTV canlı verdi. Ardından görüşmeye ilişkin biz açıklama yaptık. NTV canlı yayını kesti! Medyanın geldiği durum maalesef bu! Yazıklar olsun!*” sözleri ile eleştirdi.⁵⁸ NTV, CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce hakkında taraflı haber yaptığı iddiasını reddederek “*CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi'nin AK Parti ile CHP heyetleri arasındaki görüşme sonrası yaptığı açıklamalar canlı olmamakla birlikte haber bültenlerinde ayrıntılı olarak yer almıştır. Hamzaçebi konuşmaya başladığı anda yayının kesildiği iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Ayrıca CHP Sözcüsü Haluk Koç'un saat 14.30'da yaptığı açıklamaya da 'Haber Aktüel' programı içerisinde canlı olarak yer verilmiştir.*” dedi.⁵⁹

⁵³ <http://www.birgun.net/news/view/savunmamdir/7522>

⁵⁴ <http://www.medyaradar.com/mehmet-baransu-hakkinda-yakalama-karari-haberi-129758>

⁵⁵ <http://www.diclehaber.com/tr/news/content/view/426094?page=2&from=2045345232>

⁵⁶ http://www.dha.com.tr/en-son-haber-musiad-diyarbakirdaki-olaylara-yayin-yasagi-istedi-son-dakika-haberleri_785281.html

⁵⁷ <http://www.bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/159321-bia-medya-gozlem-raporu-tam-metin>

⁵⁸ <http://www.internethaber.com/muharrem-inceyi-ntv-sansurledi-mi-598505h.htm>

⁵⁹ <http://www.internethaber.com/muharrem-inceyi-ntv-sansurledi-mi-598505h.htm>

• Milli Eğitim Bakanlığı'nın Türkiye çapında tüm okullara verdiği internet servis sağlayıcısında (server) Aydınlık Gazetesi ve Ulusal Kanal internet sitelerinin “sakıncalı siteler” arasında gösterildiği ve okullarda yasaklanıp yasaklanmama kararının okul idaresine bırakıldığı öğrenildi. MEB'in yasaklılar listesine tepki gösteren Aydınlık Gazetesi Yazışları Müdürü Ergün Gedek “*Türk basının yüz akı olan Aydınlık'ın girmediği yerde doğru bilgi ve gerçek haberden bahsedilemez*” diye konuştu⁶⁰

• Validebağ Korusu yanındaki otopark alanında yapılacak inşaat alanına girmeye çalışan Mimarlar Odası'nın avukatı Can Atalay, Çiğdem Çıdamlı ve Yurt Gazetesi Muhabiri Hakan Akpınar'ın da aralarında bulunduğu beş kişi gözaltına alındı.⁶¹

24 Ekim 2014

• Yeni Şafak, Bank Asya'yı kanunsuz işler yapmakla suçladığı bir haberinde Zaman gazetesinin borsanın “göztaltı pazarında” tutulmasını hazmedemediğini iddia etti. “Bu nedenle Zaman Borsa İstanbul Başkanı İbrahim Turan'a saldırmayı sürdürüyor. Gazetenin, korumaya çalıştığı bankanın yaptığı kanunsuz işleri görmezden gelmesi dikkat çekiyor.” dedi.⁶²

• Kanal D ve CNN Türk'te görev yapan toplam 10 çalışanın işine “yeniden yapılanma” gerekçesiyle son verildi.⁶³

25 Ekim 2014

• AKP İstanbul Milletvekili Metin Külünk, İstanbul'da AKP toplantısını takip eden Yeni Şafak muhabiri Kübra Kara'yı oturduğu yerden kaldırmaya çalışması üzerine çıkan tartışmada “*ahlaksız, edepsiz*” gibi ifadelerle Kara'ya hakaret etti. Muhabiri tehdit eden Külünk, “*Hangi gazetedesiniz? Patronlarınızla konuşurum. Benim adım Metin Külünk, yaz*” dedi.⁶⁴

26 Ekim 2014

• Gazeteci Soner Yalçın bir söyleşiye katılmak için gittiği Denizli'de kaldığı otelde, polis tarafından gözaltına alındı. Bir diğer gazeteci, Bugün gazetesi Washington temsilcisi Adem Yavuz Arslan'ın şikayeti üzerine Ankara'da açılan davada ifade vermeye gitmediği gerekçesi ile erken saatlerde oteldeki odasından alınan Yalçın daha sonra savcının talimatıyla “*Öğlenden sonra ifade vermeye gelmek*” şartıyla serbest bırakıldı.⁶⁵

• Yüksekova Sulh Ceza Hakimliği, terör örgütü mensuplarınca düzenlendiği iddia edilen silahlı saldırıda, üç askerin şehit edilmesiyle ilgili yayın yasağı kararı aldı.⁶⁶

• Agos Gazetesi'nin haber sitesi ırkçı bir hack grubu tarafından saldırıya uğradı. Sitenin açılış sayfasına “Hoşgörü sonsuz olabilir ancak tahammül sınırlıdır” yazan bir not bırakıldı. 20 Ocak 2014 tarihinde de kendilerini 'Serberus' olarak tanıtan bir grup hacker Agos'un internet sayfasına siber saldırı düzenlemişti.⁶⁷

27 Ekim 2014

• Türkiye Gazeteciler Cemiyeti ve Türkiye Gazeteciler Sendikası, içlerinde (Ankara) Gazeteciler Cemiyeti'nin de bulunduğu bazı meslek kuruluşları ile avukatları, gazetecileri,

⁶⁰ <http://www.aydinlikgazete.com/mansetler/55059-aydinlik-ve-ulusala-meb-sansuru.html>

⁶¹ http://www.cumhuriyet.com.tr/video/video/133552/Validebag_da_5_kisi_darp_edilerek_gozaltina_alindi.html

⁶² <http://www.yenisafak.com.tr/ekonomi/ihlalleri-gorme-zamani-695353>

⁶³ <http://t24.com.tr/haber/kanal-d-ve-cnn-turkte-10-kisinin-isine-son-verildi,274960>

⁶⁴ <http://www.yenisafak.com.tr/politika/kulunkten-gazeteciye-agir-hakaret-695865>

⁶⁵ <http://www.milliyet.com.tr/soner-yalcin-gozaltina-alindi-gundem-1960320/>

⁶⁶ http://www.radikal.com.tr/turkiye/yuksekovasaldirisina_yayin_yasagi-1221424

⁶⁷ <http://www.sendika.org/2014/10/agos-gazetesi-sitesi-irkci-hack-grubu-tarafindan-saldiriya-ugradi/>

<http://www.cumhuriyetarsivi.com/katalog/192/sayfa/2014/10/27/4.xhtml>

<http://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/25609094.asp>

akademisyenleri, Basın İş Kanunu Değerlendirme Toplantısı'nda bir araya getirdi. Toplantıda “İktidarın medya patronlarının baskısıyla Basın İş Yasası'nda peşin ödenmeyen ücretlere getirilen yüzde beş faiz uygulaması ve kıdem tazminatını turpanlayacak bir uygulamaya hazırlandığı” belirtildi.⁶⁸

•Fatih Belediyesinin kentsel dönüşüm planlarını haberleştiren özellikle de Sulukule Ayvansaray Balat'daki dönüşüme dair haberleri yazan Elif İnce Radikal Gazetesi tarafından işten çıkarıldı. Radikal Gazetesi muhabiri İsmail Saymaz, bu kararla kaybedenin İnce'nin değil Radikal'in olduğunu vurgularken, köşe yazarı Fehim Taştekin ise gazeteciliğin kaybettiğini belirtti.⁶⁹

•Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şube Başkanı Gökhan Durmuş, medya sektöründe son günlerde artan işten çıkartmalara tepki gösterdi. “Küçülme, birleştirme gibi çeşitli bahanelerle gazetecilerin işten atılması kabul edilemez” diyen Durmuş, Ankara'da Kanal D ve CNN Türk'te yaşanan işten çıkartılmaların ardından Radikal in kent muhabiri Elif İnce'nin de işine son verilmesinin sektör açısından kaygı verici olduğunu söyledi. Durmuş, işten çıkartmalara ve medya sektöründeki güvencesizliğe karşı tüm gazetecileri TGS çatısı altında örgütlenmeye çağırdı.⁷⁰

•CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba ile Cezaevi Komisyonu Üyesi milletvekilleri Özgür Özel, Nurettin Demir ve Muharrem Işık'ın hazırladığı “Kalemi Kırılan Gazeteciler” raporu, CHP Genel Merkezi'nde düzenlenen basın toplantısı ile kamuoyuna açıklandı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba kitaba ilişkin yaptığı açıklamada “AKP cezaevlerini binlerce muhalif insanla doldurdu. Hak arayanlara haddini bildirdi. Sokaklarımızı gaz odasına çevirdi. Yargı eliyle, binlerce aile mağdur edildi. Otosansür yapmıyorsanız gazeteci olarak gökten üç elma düşüyor şansınıza; cezaevi, baskı ve şiddet, işsizlik. Tüm bunlar söz konusu olunca Türkiye basın özgürlüğünde dünyada 154. sıraya geriliyor” dedi.⁷¹

29 Ekim 2014

•Çankaya Köşkü dışında ilk kez yapılacak 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı resepsiyonuna yaklaşık 4 bin davetlinin katılması beklenirken, Zaman ve Bugün gazeteleri ile Kanaltürk ve Bugün TV, Birgün ve Evrensel Gazeteleri gibi muhalif gazete ve televizyonlar davetliler arasında yer almadı. Karaman'da meydana gelen maden kazası nedeniyle resepsiyonun iptal edildiği açıklandı.⁷²

30 Ekim 2014

•Kobani'ye geçmek üzere Şanlıurfa Suruç'ta bekleyen Peşmerge birliğini görüntüleyen gazetecilere müdahale edilerek çekim yapmaları engellendi. Uyarılara rağmen çekime devam eden bir gazeteciye ateş açıldı.⁷³

31 Ekim 2014

•Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Fransız Uluslararası Enstitüsündeki konuşmasının ardından bir gazetecinin, “Mustafa Kemal Atatürk'ün mirasıyla ilgili bir soru sormak istiyorum. Bir cumhurbaşkanlığı sarayı inşa ettirdiğinizi biliyoruz... Atatürk'ün mirası hakkındaki görüşlerinizi, laik devlet görüşleriniz, cumhuriyetin mirasıyla ilgili düşüncelerinizi

⁶⁸ <http://www.gazeteciler.com/gundem/tgc-ve-tgsden-basin-is-kanunu-icin-ortak-toplanti-81545h.html>

⁶⁹ <http://t24.com.tr/haber/radikal-gazetesi-muhabiri-elif-inceyi-isten-cikardi,275184>

⁷⁰ <http://www.evrensel.net/haber/94797/radikal-elif-inceyi-isten-cikardi.html#.VFEawDSsWS0>

⁷¹ <http://www.milliyet.com.tr/chp-den-kalemi-kirilan/siyaset/detay/1960928/default.htm>

⁷² <http://t24.com.tr/haber/cumhuriyet-resepsiyonuna-muhalif-gazete-ve-televizyonlar-davetli-degil,275370>

⁷³ <http://webtv.radikal.com.tr/turkiye/10820/pesmergeleri-goruntuleyen-kameramana-saldiri.aspx>

alabilir miyim?” şeklindeki sorusuna “Kusura bakmayın da şimdi Gazi Mustafa Kemal’in zamanında veya daha sonra yapılmış olan, ki şu anda kullanılan cumhurbaşkanlığı köşkü, Gazi Mustafa Kemal’in hizmet verdiği köşk değildir. Soruyu sorarken maalesef işi iyi bilerek sormuyorsunuz” diye soruya yanıt vermedi.⁷⁴

•Peşmergelerin geçişi ve Kobani'deki gelişmeleri takip için Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine giden Kürdistan TV Diyarbakır Temsilcisi Mehmet Eren ve kameramanı, polis tarafından darp edildi. Eren, Suruç Devlet Hastanesi'nden darp raporu aldı ve yaşadığı saldırıdan sorumlu polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağını söyledi. İMC TV olay anını görüntüledi. İMC TV ekibi, olayı görüntüledikleri için polis tehdidi ile karşılaştıklarını öne sürdü.⁷⁵

•Çalık Grubu'nun Kalyon Grubu'na sattığı *Sabah*, *ATV*, *Takvim* ve dergilerde işten çıkarmalar yapıldı. *Sabah* Gazetesi istihbarat biriminden Orhan Yurtsever, Neslihan Keskin, Pervin Metin ve Ali Şahin'in görevlerine son verildi.⁷⁶

İfade Özgürlüğüne ve Gösteri Hakkını Kullanmak İsteyenlere Müdahale

2 Ekim 2014

•Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) il örgütlerinin çağrısıyla Diyarbakır, Yüksekova, Tunceli ve Van'da “*Kobani'ye destek eylemlerinde*” yürüyüşe izin verilmemesi üzerine çıkan olaylara polis tazyikli su ve gaz bombalarıyla müdahale etti.⁷⁷ Yüksekova'da geç saatlere kadar süren olaylarda göstericiler üç okula molotof kokteyli atarak binaları ateşe verdiler.⁷⁸

•Mecidiyeköy'de 10 işçinin hayatını kaybettiği faciayla gündeme gelen Torunlar A.Ş'nin “*işten atılan ve haklarını alamayan*” işçiler, eylem yaptıkları Alış Veriş Merkezi'nde polis tarafından gözaltına alındı.⁷⁹

5 Ekim 2014

•Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Twitter'dan “Benim için İŞİD ile bıçağını masum bir hayvanın boğazına dayayan aynı duygudadır” yazan sanatçı Leman Sam hakkında “*Zavallı, iffeti yozlaşmış, edepten yoksun*” ifadelerini kullandı.⁸⁰

8 Ekim 2014

•Diyarbakır'da Irak Şam İslam Devleti'nin Kobani'ye yönelik saldırılarının protesto edildiği gösterilerde çıkan olaylar sebebiyle valilik tarafından sokağa çıkma yasağı kondu.⁸¹

•Altın Portakal Film Festivali'nde yarışmaya hak kazanan ve Gezi eylemlerini konu alan “*Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek*” adlı belgeselin festival komitesince yarışma programından çıkartılmasının ardından Ulusal Belgesel Film Yarışması iptal edildi. İptal kararı, programda yer alan 15 belgesel filmde 13'ünün yapımcı ve yönetmenlerinin sansür kararına tepki göstererek yarışmadan çekilmesi üzerine alındı.⁸²

9 Ekim 2014

⁷⁴ http://www.radikal.com.tr/politika/erdogana_saray_sorusu-1222591

⁷⁵ http://www.cihan.com.tr/news/Pesmerge-konvoyunu-takip-eden-gazeteci-darp-edildi_3494-CHMTU3MzQ5NC8x

<http://www.imctv.com.tr/2014/10/31/polis-gazetecileri-darp-etti-imc-tv-goruntuledi/>

⁷⁶ <http://www.medyaspot.com/haber/Sabah-ta-tenkisat-depremi/186079>

⁷⁷ <http://www.imctv.com.tr/2014/10/02/dort-kentte-kobaniyle-dayanisma-eylemine-polis-saldirdi/>

⁷⁸ <http://www.sabah.com.tr/yasam/2014/10/03/yuksekovada-3-okul-daha-atese-verildi>

⁷⁹ <http://www.yurtgazetesi.com.tr/gundem/torunlar-as-iscileri-bu-sefer-de-darp-edildi-h62516.html>

⁸⁰ <http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/bulent-arinc-leman-sami-hedef-gosterdi-zavalli-iffeti-yozlasmis-haberi-98168>

⁸¹ <http://www.aa.com.tr/tr/turkiye/401003--diyarbakirda-sokaga-cikma-yasagi-uzatildi>

⁸² http://www.radikal.com.tr/kultur/belgeseller_cekilince_yarisma iptal_ edildi-1217686

•Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'nde Kobani'ye destek için yapılan eylemlere polis müdahale etti ve Ankara Üniversitesi'nde görevli bazı akademisyenler de gözaltına alındı.⁸³

•Mikroblog sitesi Twitter üzerinden “Benim için IŞİD ile bıçağımı masum bir hayvanın boğazına dayayan aynı duygudadır, IŞİD beni şaşırtmıyor” Tweetini atan sanatçı Leman Sam, Twitter kullanıcıları tarafından “*kurban ibadetine hakaret etmekle ve din düşmanlığı yapmakla*” suçlanması üzerine kendisine tepki gösterenlere “*Sahtekar ve cahilsiniz*” karşılığını verdi. Sam'ın Gaziantep konseri için yapılan anlaşması iptal edildi.⁸⁴

•Kobani'ye yönelik IŞİD kuşatmasını protesto etmek için Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Gidiş Katı'nda eylem yapmak isteyen “*Savaşa Karşı Kadın İnisiyatifi*” adlı gruba üye yaklaşık 50 kadın gözaltına alındı.⁸⁵

15 Ekim 2014

•Suruç'un Mehser köyünde “direniş nöbeti” tutan gruba asker zırhlı araçlarla ve gaz bombalarıyla saldırdı. Çok sayıda gaz bombasının kullanıldığı müdahalede, gaz bombası başına isabet eden Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) MYK Üyesi Semra Demir yaralandı. Demir 10 gün boyunca yoğun bakımda tedavi gördü.⁸⁶

17 Ekim 2014

•Gezi Eylemleri sırasında gözüne gaz fişegi isabet etmesi sonucu yaralanan vatandaşın açtığı davada İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği tarafından Ankara 10. İdare Mahkemesi'ne gönderilen yazıda “*Vatandaşın kendi kusuru sonucu yaralandığı*” öne sürüldü.⁸⁷

•İzmir'de Ege Üniversitesi kampüsünde, bir grup, son zamanlarda Atatürk büstlerine ve Türk bayrağına yapılan saldırılara tepkilerini göstermek amacıyla bir basın açıklaması yaptı. Açıklamanın ardından dağılan gruptakiler ile kendilerine müdahale eden karşıt görüşteki öğrenciler arasında kavga çıktı. Polisin araya girmesiyle olaylar önlendi.⁸⁸

20 Ekim 2014

•Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, “*ilan panosu fotoğraflarının üzerine 'hırsız Tayyip, faşist Tayyip' yazan etiket yapıştırdıkları*” gerekçesiyle dava açtığı Komünist Parti üyesi üç öğrenci, mahkemenin “Hırsız Tayyip” yazısını “hakaret” olarak değerlendirmesi üzerine mahkeme tarafından bir yıl 15 gün hapis cezasına çarptırıldı ancak hükmün açıklanması geri bırakıldı ve öğrenciler “aynı suçtu tekrar işlemeleri” halinde cezalarını çekmeleri şartıyla serbest bırakıldı.⁸⁹

•Kültür Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının yıllık programını Fazıl Say'ın yer aldığı iki haftayı değiştirerek onayladı. Programdan Say'ın “İstanbul Senfonisi”, “Su Piyano Konçertosu” ve “Yunus'un Sırtındaki Çocuk-Hermiyas”ı çıkarıldı.⁹⁰

21 Ekim 2014

•Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 2. Uluslararası Ombudsmanlık toplantısında yaptığı konuşmada gezi eylemlerinde başına gaz fişegi isabet etmesi sonucu uzun süre yoğun

⁸³ <http://www.odatv.com/n.php?n=erdogan-ne-bicim-hocasiniz-polis-guzide-universitemiz--0910141200>

⁸⁴ <http://www.haberay.com/guncel/leman-sama-buyuk-sok-h50513.html>

⁸⁵ <http://www.cmnturk.com/fotogaleri/turkiye/havalimanindaki-kobani-protestosuna-yaka-paca-gozalti>

⁸⁶ <http://www.evrensel.net/haber/94001/suructaki-saldirida-yaralanan-demirin-durumu-ciddi#.VD903Vf9fxU>

⁸⁷ <http://www.aydinlikgazetesi.com/mansetler/54494-kafasina-gaz-fisegi-yemesi-kendi-sucu.html>

⁸⁸ <http://www.yurtgazetesi.com.tr/gundem/ege-universitesi-karisti-h63569.html>

⁸⁹ <http://haber.sol.org.tr/soldakiler/komunist-ogrencilere-erdogana-hakaret-cezasi-haberi-98885>

⁹⁰ <http://www.insanokur.org/?p=66310>

bakımda kaldıktan sonra hayatını kaybeden Berkin Elvan'ı “Terör örgütünün maşası” olarak niteledi. Erdoğan, Irak Şam İslam Devleti'nin Twitter'ı ve interneti aktif kullanımının bahane edilerek sosyal medyaya yasak getirilebileceğinin sinyalini verdi.⁹¹

•Başbakan Ahmet Davutoğlu, kamuoyunda tartışmalara yol açan iç güvenlik paketinin ayrıntılarını açıkladı. Pakette toplantı ve gösterilerle ilgili birçok düzenlemenin yanı sıra, pasaport alımı ve soyadı değişikliği gibi pek çok konuda da bazı adımlar atıldı. Davutoğlu yasalaştığı zaman yeni paketle birlikte molotofkokteylinin saldırı aracı sayılacağını; maskeli eylemcilere ceza geleceğini; gösterilere silahla katılanlara verilecek cezaların artırılacağını ve 2.5-4 yıl arasında hapis cezası verileceğini; polisin şahıs ve araç aramalarında yetkisi genişletileceğini; polisin gözaltı süresi vali yardımcısı ve üs amirin denetiminde 24 saat olacağını, bu sürenin savcı kararıyla 48 saate uzatılabileceğini; düzenlenen eylemlerde verilen zararların bundan sonra eylemcilere ödettirileceğini; sanal ortamda nefret ve teröre çağrının da artık suç sayılacağını; polisin yetkilerinin denetimi için Kolluk Gözetim Komisyonu kurulacağını, bu komisyonda STKlardan temsilci de olacağını ve istihbari dinlemeleri denetlemek için de TBMM'de tüm partilerden milletvekillerinden bir komisyon kurulacağını açıkladı.⁹²

23 Ekim 2014

•İstanbul Üsküdar'daki Validebağ Korusu'nun yanındaki otoparkta devam eden cami inşaatı sırasında mahkemenin durdurma kararına rağmen korunun yanındaki yeşil alanda devam eden çalışmalara ve ağaçların sökülmesine tepki gösteren vatandaşlara çevik kuvvet müdahale etti; beş kişi darp edilerek gözaltına alındı.⁹³

•Ateizm Derneği, “komünist ve ateist öğretmenlerin defterini düreceğini” söylediği iddia edilen İzmir İl Milli Eğitim Müdürü Vefa Bardakçı hakkında suç duyurusunda bulundu. Dernek yaptığı açıklamada “Ateist olmak kişisel bir tercihtir ve istediği inanışta olmak her bireyin hakkıdır. Belli mesleklerle bağdaşmayacak bir tarafı yoktur. Öğretmenlik gibi onurlu bir mesleği icra eden insanları dini ya da siyasi kanaatlerine göre ayırmak, hem yasalarımıza göre suçtur, hem de bölücülüktür” dedi.⁹⁴

24 Ekim 2014

•Ekim ayının başından itibaren İstanbul Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde, Irak Şam İslam Devleti'nin Kobani'ye saldırılarını protesto etmek amacıyla toplanan öğrenciler ile karşıt gruplar arasında, sopa ve satırların da kullanıldığı çatışmalar yaşandı. 9, 13 ve 24 Ekim tarihlerinde gerçekleşen olaylara, çevik kuvvet üniversiteye girerek müdahale etti ve öğrencileri göz altına aldı.⁹⁵

31 Ekim 2014

•Sabah gazetesi bir süre önce Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkanını cemaatçilik ile suçlamış, Bakanın sessiz kalması üzerine 5 Mayıs tarihinde görevinden istifa etmek zorunda kalmıştı. Gazete son olarak paralelin en büyük vurgunu başlığı ile Sağlık Bakanlığında yeni bir iddiayı dile getirdi. Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ise gazetenin

⁹¹ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/132657/Olumleri_yaristirdi_Berkin_e_yine_terorist_dedi.html

⁹² <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1001633-iste-yeni-ic-guvenlik-paketi>

⁹³ http://www.zaman.com.tr/gundem_validebagda-polis-mudahalesi-5-gozalti_2252719.html

⁹⁴ <http://www.taraf.com.tr/haber-defter-duren-mudure-dava-166642/>

⁹⁵ <http://www.posta.com.tr/turkiye/HaberDetay/Istanbul-Universitesi-nde-ISID-kavgasi---28-gozalti.htm?ArticleID=248075>

http://www.zaman.com.tr/gundem_istanbul-universitesinde-isid-gerginligi_2252925.html

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25543774/>

bazı bürokratları Basel ilaç şirketiyle gizli ortaklık kurup 2,5 milyar dolarlık vurgun yaptığı iddiası yalanladı ve “Söylenecek bir şey yok. Masa başı hazırlanmış bir haberdir” dedi.⁹⁶

Basın ve İfade Özgürlüğüne Müdahaleye Yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

1 Ekim 2014

• Bugün yazarı Orhan Kemal Cengiz bazı medya kuruluşlarının ve basın mensuplarının “Meslektaşları baskı görünce bu durumu görmezden gelmelerinin acı bir hal” olduğunu belirttiği ifadelerin yer aldığı bir köşe yazısı kaleme aldı.⁹⁷

2 Ekim 2014

• Sinema Yazarları Derneği 51. Antalya Altın Portakal Film Festivali’nde, festival programından çıkarılan, “Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek” belgesel filmiyle ilgili yaptığı açıklamada, “Altın Portakal’ın 51 yılı geride bıraktığı koşullarda, sansür denilen çağdışı uygulamayı protesto ediyoruz.” diyerek uygulanan sansüre tepki gösterdi.⁹⁸

• İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch Organisation) 2014 yılı raporunda “Türkiye’nin insan hakları konusunda gerilediğini” belirtti ve raporda “2002 yılından bu yana iktidarda olan Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti’nin siyasi muhalefete, halk protestolarına ve basın eleştirilerine karşı büyüyen bir tahammülsüzlük gösterdiği görülmüştür.” ifadelerine yer verildi.⁹⁹

3 Ekim 2014

• “Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek” filminin Altın Portakal Film Festivali’nin ön jürisinden geçmesine rağmen festival programından çıkartılması karşısında jüri ve Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) üyeleri kararı “Sansür olarak nitelediklerini” belirten bir açıklama yaptılar ve “karardan vazgeçilmesini” talep ettiler.¹⁰⁰

• Altın Portakal için yarışan 12 filmde 11’inin yönetmen ve yapımcıları, Reyhan Tuvi’nin “Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek” isimli belgesel filminin sansüre maruz kalmasıyla ilgili, “Sanat eserleri, ceza kanunlarına göre değerlendirilemez. Bir festivalin programında yer alacak filmlerin seçim süreci sadece ve sadece sinema profesyonelleri tarafından yürütülmelidir.” şeklinde bir açıklama yaptılar.¹⁰¹

• Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, Gezi belgeselinin Antalya Altın Portakal Film Festivali’nde sansürlenmesine ilişkin değerlendirmede bulundu. Türel “Sansür veya otosansürü hiçbir şekilde kabul edecek bir anlayışa sahip olmadığını” söyledi.¹⁰²

• İngiltere çıkışlı The Independent gazetesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) ve Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) üyelerinden oluşan heyeti kabul ettiği sırada “Her geçen gün internete daha da karşı oluyorum” şeklinde ifadeler kullanması üzerine mikroblog sitesi Twitter’den “Türkiye Cumhurbaşkanı: ‘Her geçen gün internete

⁹⁶ <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/05/01/paralele-biat-etmeyene-pkcli-damgasi-vurdular>

⁹⁷ <http://www.bugun.com.tr/sira-dayagindakilerin-sessizligi-yazisi-1280718>

⁹⁸ <http://www.imctv.com.tr/2014/10/02/siyad-sansur-denilen-cagdisi-uygulamayi-protesto-ediyoruz/>

⁹⁹ http://www.ozgur-gundem.com/?haberID=119724&haberBaslik=%C4%B0fade%20C3%B6zg%C3%BCr1%C3%BCC4%9F%C3%BCne%20tahamm%C3%BC1%20yok&action=haber_detay&module=nuce

¹⁰⁰ <http://www.birgun.net/news/view/gezi-sansurune-ortak-durus/6602>

¹⁰¹ <http://www.hurriyet.com.tr/kelebek/keyif/27346311.asp>

¹⁰² <http://t24.com.tr/haber/antalya-belediye-baskanindan-altin-portakal-yorumu-sansur-hicbir-sekilde-kabul-edilemez,273204>

daha da karşı oluyorum'. "İnternet de her geçen gün ona karşı oluyor" ifadelerini içeren bir Tweet atarak tepki gösterdi.¹⁰³

4 Ekim 2014

• Türkiye Gazeteciler Cemiyeti "Radikal yazarı Ezgi Başaran'ın yazısına erişimin İTÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Karaca'nın başvurusu üzerine TİB tarafından yargı kararı olmadan engellenmesinin 'Sansür' olduğunu" söyledi. TGC Yönetim Kurulu, yaptığı açıklamada, "Bu uygulama, başta basın ve ifade özgürlüğü, birçok temel hakka müdahale niteliğindedir. Kararı protesto ediyoruz. Anayasa Mahkemesi'nin TİB'e verilen yetkiyi iptal eden kararı ise torba demokrasiden gerçek demokrasiye geçiş için umut vericidir. İnternete yapılacak her müdahale, basın özgürlüğünü de yakından ilgilendirmektedir. Parti temsilcilerini, sansür değil, basın ve ifade özgürlüğünü genişletecek uygulamaların yaşama geçirilmesi için göreve çağırıyoruz" denildi.¹⁰⁴

• Yeniçağ yazarı Ahmet Takan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın kendisine dava açması sonucu bu duruma "Ey. Bilal oğlan!. Babanın bu millete yaptığı zulümlerin yanında bana yaptıklarınız ve yapacaklarınız lafi olmaz!.. Elinizden geleni ardınıza koymayın... Dilsiz şeytan olmayacağım... Dilsiz şeytanların yanında saf tutmayacağım... Size. daha kolaylık olsun çok fazla ıkınıp sıkınmayın diye hazırda olan bir imkan sunayım; Ben paralelciyim... Fazla zaman kaybetmeden polisinizi kapıya gönderin..." ifadelerini içeren bir köşe yazısı kaleme alarak tepki gösterdi.¹⁰⁵

6 Ekim 2014

• 51. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde "sansür tartışması" nedeniyle jüri başkanı Can Candan'ın ardından 10 jüri üyesi istifa etti.¹⁰⁶

8 Ekim 2014

• Avrupa Birliği 2014 İlerleme Raporunda Türkiye'de Milli İstihbarat Teşkilatı'na verilen yetkiler ve polislerin toplumsal olaylarda göstericilere sert müdahalelerde bulunması da dahil birçok konu eleştirildi.¹⁰⁷ Raporda, çözüm sürecinin 'münferit olaylara rağmen' devam etmesi övüldü. Raporda, "Ordunun, polisin, jandarmanın ve istihbarat servislerinin sivil denetimini iyileştirecek reformlara ihtiyaç vardır" ifadesi yer aldı.¹⁰⁸

9 Ekim 2014

• IŞİD terör örgütünün Kobani'ye yönelik saldırılarının yoğunlaşmasının ardından Türkiye'ye sığınan 20 gazetecinin gözaltına alınması üzerine Türkiye Gazeteciler Sendikası'ndan "Türkiye Gazeteciler Sendikası olarak Kobani'den gelen 160 kişi ile birlikte Fen Lisesi'ne hapsedilen gazetecilerin bir an önce serbest bırakılmasını, bu hukuk dışı uygulamanın bir an önce son bulmasını istiyoruz. Sendika olarak meslektaşlarımızın serbest bırakılması için ilgili kurumlar ile de görüşmelerin yapılacağını bilinmesini isteriz" diyerek yapılan bir açıklama ile olaylara tepki gösterildi.¹⁰⁹ Gözaltına alınan gazeteciler serbest bırakılmaları için açlık grevi yapma kararı aldılar.¹¹⁰

¹⁰³ <http://www.medyaradar.com/independentten-erdogana-jet-yanit-internet-de-her-gecen-gun-haberi-128722>

¹⁰⁴ http://m.radikal.com.tr/turkiye/tgc_ezgi_basarana_sansuru_kiniyoruz-1216919

¹⁰⁵ <http://www.medyaspot.com/haber/Bilal-Erdogan-dan-gazeteciye-dava/186290>

¹⁰⁶ <http://www.imctv.com.tr/2014/10/06/altin-portakalda-11-juri-uyesi-istifa-etti/>

¹⁰⁷ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dunya/127965/AB_den_Turkiye_icin_Gerileme_raporu.html

¹⁰⁸ <http://www.gazetevatan.com/avrupa-birligi-ilerleme-raporu-yayinlandi-685112-dunya/>

¹⁰⁹ <http://www.tgs.org.tr/gozaltindaki-gazeteciler-serbest-birakilsin/>

¹¹⁰ <http://www.medyaspot.com/haber/Gozaaltindaki-Gazeteciler-Aclik-Grevinde/186441>

- Bingöl Emniyet Müdürüne yapılan suikast girişimi davasına yayın yasağı getirildi.¹¹¹

13 Ekim 2014

• 51. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yarışan Derviş Zaim, Erol Mintaş, Kaan Müjdeci ve Murat Düzgünoğlu'nun da aralarında yer aldığı yönetmenler sansüre karşı bir bildiri hazırladı. Bildiride “*Sansür, sansür, sansür, otosansür... Festival sansür uygulamasıyla başladı. Festival yönetmek sanatın içeriğinin önüne geçemez. Sansürle burada mücadele edeceğiz*” ifadelerine yer verildi.¹¹²

14 Ekim 2014

• Basın Konseyi, mahkemece, Bingöl Emniyet Müdürüne yapılan suikast girişimi davasına yayın yasağı konması kararına tepki gösteren bir bildiri yayınladı. Konsey'in yaptığı açıklamada “*Mahkemece, Bingöl'deki yargı sürecine yayın yasağı konması, basın özgürlüğünü engelleyici bir tavidir. Terörle ilgili soruşturmalarda, kamuoyunun özellikle bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu tür kararlar kamuoyunda soru işaretleri oluşturur. Bu nedenle, Basın Konseyi olarak yargının açık olmasından yanayız.*” denildi.¹¹³

• Reyhan Tuvi'nin yönetmenliğini yaptığı “Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek” belgesel filminin, festival yönetimi tarafından Türk Ceza Kanunu'nun 125. ve 299. maddelerine¹¹⁴ aykırı olduğu gerekçesiyle yarışmadan çıkarılmasıyla başlayan sansür olayı ile ilgili olarak sanatta sansürü araştıran ve belgeleyen “Siyah Bant” oluşumu bir açıklama yaptı. Siyah Bant yaptığı değerlendirmede “*TCK maddelerini sansür amaçlı olarak devreye sokulmaları bir sanatsal ifade özgürlüğü ihlalidir. TCK'den bu maddeler tamamen kaldırılmalı*” dedi.¹¹⁵

• Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu, Adana'da bir gazete dağıtıcısına yapılan silahlı saldırıyı “*Türkiye'nin hiçbir yerinde gazetecilere ya da gazete çalışanlarına karşı girişilen hasmane tutumu kabul etmemiz beklenemez. Ülkemizdeki yasa ve yönetmeliklerin yanı sıra oldukça ağır şartlar taşıyan Basın Kanunu'na göre yayın hayatını sürdüren gazetelerin ya da televizyonların yayın politikalarının toplumun tüm kesimlerince benimsenmesi beklenemez. Hakaret unsuru taşıyan yayınlar olduğu düşünülüyorsa yargı yolu açıktır. Son dönemlerde giderek gerilen toplumda yeni kaoslar yaratılması ülkemize zarar vermekten öte bir anlam taşımaz. Bu tür olayların son bulmasını diliyor, olayın faili ya da faillerinin bir an önce bağımsız yargı önüne çıkarılmasını ümit ediyoruz*” şeklinde bir açıklama ile kınadı.¹¹⁶

15 Ekim 2014

• Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Mustafa Kurt'un istifası üzerine bu durumu Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıyan Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili Umur Oran verdiği soru önergesinde, Kültür ve Turizm Bakanına “*DT Genel Müdürü Mustafa Kurt dün neden istifa etti? Mustafa Kurt'u istifaya siz mi zorladınız? Bakanlığınıza bağlı bir sansür birimi var mı? Sahnelenecek her eseri siyasi ve ahlaki olarak denetimden mi geçiriyorsunuz? “Türkiye Sanat Kurulu (TÜSAK) Yasa Tasarısı Taslağı'na Hayır” bildirisini imzalayan yöneticileri istifaya mı zorluyorsunuz?*” şeklinde sorular yöneltti.¹¹⁷

• Adana'da uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitiren Azadiya Welad ve Özgür Gündem gazetesi çalışanı Kadir Bağdu için, Çağdaş Gazeteciler Derneği bir açıklama

¹¹¹ <http://www.bingolkenthaber.com/m/?id=3018>

¹¹² http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/129463/Odul_paralari__sansur_le_mucadeleye.html

¹¹³ <http://www.medyaradar.com/basin-konseyyiden-yayin-yasagina-tepki-haberi-129317>

¹¹⁴ <http://www.tbmm.gov.tr/kanunlar/k5237.html>

¹¹⁵ http://www.evrensel.net/haber/93851/tckden-bu-maddeler-kaldirilimali.html#.VD5XnvL_tCg

¹¹⁶ <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/cgden-gazete-dagiticisina-haberi/1298598>

¹¹⁷ <http://sozcu.com.tr/2014/gunun-icinden/bakanlikta-sansur-birimi-mi-var-622837/>

yayınlayarak, katillerin derhal bulunmasını istedi. Çağdaş Gazeteciler Derneği açıklamasında “*iktidarı gazetecilere yönelik baskıları, tehditleri durdurmaya, görevlerini özgürce yapmalarını sağlamaya, Kadri Bağdu'nun katilini bularak gerekli cezanın verilmesini sağlamaya davet ediyoruz*” dedi.¹¹⁸

16 Ekim 2014

• Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin düzenlendiği “Medya-Siyaset İlişkileri” toplantısında TGC Başkanı Turgay Olcayto “gazetecilerin tehdit edilmesi ve hedef gösterilmesinin ciddi bir sorun haline geldiğini” ifade etti.¹¹⁹

17 Ekim 2014

• Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu, gazeteci Aytekin Gezici'nin paylaştığı Tweetler nedeniyle gözaltına alınmasına tepki göstererek “*Cemiyetimiz üyesi Aytekin Gezici'nin paylaştığı Twittler nedeniyle polis tarafından gözaltına alındığını üzümlere öğrenmiş bulunuyoruz. Yeni yargı paketinde bulunan ve henüz yürürlüğe girmeyen bir kanun maddesi (makul şüphe) kapsamında vatandaşların gözaltına alınmasını uygun bulmuyoruz*” dedi.¹²⁰ Basın Konseyi de Gezici'nin sosyal ortam paylaşımları nedeniyle evinde arama yapılmasını ve gözaltına alınmasını “*endişe verici gelişmeler*” olarak değerlendirdi. Yapılan açıklamada “*Hukuktaki somut delil ilkesine ters düşen ‘makul şüphe’ ifadesi; çok ucu açık bir kavramdır ve nereye kadar gideceği de belirsizdir. ‘Makul şüphe’, yargıya keyfiyet getirmekten başka bir şey değildir*” ifadelerine yer verildi.¹²¹

18 Ekim 2014

• Alman Gazeteciler Birliği (DJV), Diyarbakır'da üç Alman gazetecinin görev sırasında gözaltına alınmasını sert bir dille eleştirerek bunun bir basın özgürlüğü ihlali olduğunu ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Alman Gazetecileri “*casus, ajan*” nitelemesinin kabul edilemez olduğunu söyleyerek tepki gösterdi.¹²²

19 Ekim 2014

• Cumhuriyet'in haberinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Devlet Tiyatroları'nın sadece repertuarını değil, oyunların provalarını ve hangi oyuncunun hangi oyunda rol aldığına kadar denetlediği iddia edildi. DT ve Devlet Opera ve Balesi genel müdürlüklerinden sorumlu Müsteşar Yardımcısı Sefer Yılmaz'ın, “*Provalarda neler oluyor? Oyunlardaki replikler nedir? Oyuncular provalarda nasıl davranıyor? Bu replikler prova aşamasında nasıl, oyunda nasıl olacak?*” sorularına yanıt aramak için henüz prova aşamasında olan oyunların kayıt altına alınmasını ve CD'sinin bakanlığa iletilmesini istediği dile getirildi.¹²³

20 Ekim 2014

• Adana'da, sosyal paylaşım sitesi Twitter'daki paylaşımlarında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Başbakan Ahmet Davutoğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisine yönelik hakaretlerde bulunduğu iddiasında “*makul şüpheli*” olarak sorgulanan gazeteci-yazar Aytekin Gezici “*Ben sadece fikirlerimi paylaştım. Suç işlemediğimi düşünüyorum. İşin acı yanı gösterilen suç dosyasında berberde çektiğim anı fotoğrafı, Ramazan ayında oğlumla oruç açmayı ‘O anı*

¹¹⁸ <http://haber.sol.org.tr/medya/cagdas-gazeteciler-dernegi-kadir-bagdunun-katilleri-derhal-bulunsun-haberi-98688>

¹¹⁹ http://www.zaman.com.tr/gundem_tgc-gazeteciler-hedef-gosteriliyor_2250910.html

¹²⁰ <http://www.adanamedya.com/gezicinin-gozaltina-alinmasina-cgdcden-tepki-58396h.htm>

¹²¹ <http://gundem.bugun.com.tr/makul-suphe-gozaltisina-tepki-haberi/1303770>

¹²² <http://www.gercekgundem.com/medya/78156/erdoganin-tabirleri-kabul-edilemez#.VEJm31aV9g4.facebook>

¹²³ http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/131053/Tiyatroda_sansur_provaya_kadar_indi.html

*beklerken' notuyla paylaştığım fotoğrafı bile hakaret olarak yorumladılar. Berberde fotoğraf çektirmenin nesi hakaret? Oruç açmayı beklemek veya oruç tutmak suç mu?" dedi.*¹²⁴

22 Ekim 2014

• Hak-iş Konfederasyonu'nun üçüncü Kısa Film Yarışması'nda "Fıtrat" isimli filmiyle birincilik ödülünü kazanan yönetmen Suat Eroğlu, ödülü almak için kürsüye geldiğinde film gösterimi esnasında gürültülü ortamını "emeğe saygısızlık" olarak niteleyerek Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın da aralarında bulunduğu davetlilere sitem etti. Ödülünü Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun elinden alan Eroğlu, Başbakan ve Yardımcısı salondan ayrıldıktan sonra, arkadaşlarıyla sohbet ederken Hak-iş üyesi olduğu iddia edilen bir şahıs tarafından yumruklu saldırıya uğradı.¹²⁵

24 Ekim 2014

• Hürriyet Gazetesi, geçtiğimiz günlerde, Wall Street Journal'ın Türkiye'deki internet sitesinin "Doğan Grubu, Hürriyet'in satışı için görüşmelere başladı" iddiasına yanıt vererek, "Wall Street Journal'ın Türkiye'deki internet sitesi, önceki gün geçtiği bir haberinde, Hürriyet gazetesinin bir başka gruba satış görüşmelerinin başladığı yolunda, hiçbir dayanağı olmayan bir iddia ortaya atmıştır. Bu haber tek kelimeyle ifade etmek gerekirse, yalandır. Hürriyet, Türk basınının amiral gemisi olarak bu kimlik ve konumunu gelecekte de başarıyla muhafaza edecektir" şeklinde bir açıklama ile tepki gösterdi.¹²⁶

• Zaman'ın haberine göre içinde "somut delil" yerine "makul şüphe" ile mahkeme kararı olmaksızın aramaların meşruiyet kazandırıldığı temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan AKP hükümetinin yeni yargı paketi ile ilgili SPD Federal Meclis milletvekili ve Alman-Türk Parlamentoları Dostluk Grubu Başkanı Michelle Müntefering tarafından "Hukukla ilgili sorular ortaya konulacak ve cevaplandırılması gerekecek." şeklinde bir açıklama yapıldı.¹²⁷

30 Ekim 2014

• Üç askerin şehit edilmesiyle ilgili haberlere yayın yasağı getirilmesinin ardından Basın Konseyi tarafından "Yüksekova Sulh Ceza Hakimliği'nin, üç askerin şehit edilmesinin ardından aldığı yayın yasağı kararının genişletilerek sürdürülmesi; sansürün boyutlarını büyütmekten başka bir şey değildir" şeklinde bir açıklama yapılarak olay kınandı.¹²⁸

31 Ekim 2014

• Türkiye Gazeteciler Sendikası "Valilik kararı" ile basın emekçilerinin maden kazasının olduğu Ermenek'ten çıkarılması üzerine bir açıklama yayımladı. TGS, açıklamasında Valilik ve İçişleri Bakanlığı'na basın emekçilerinin özgürce çalışabileceği koşulları sağlama çağrısı yaptı. Açıklamada "Basın emekçileri, bölgede ölümüne çalışmaya mahkum edilen işçiler ve acılı ailelerin sesi oldular. Görülen o ki, basın emekçilerinin yaptığı haberler, faciayı aydınlatma çabaları birilerini rahatsız ediyor. Görülen o ki, facianın gerçek sorumlularına ilişkin bir sorgulamanın yapılmasından korkuluyor. Halkımız bu gerçekleri tüm açıklığıyla görmedikçe, aynı acıların yeniden yaşanacağı aşikar. Bu nedenle Ermenek'te gerçeğe perde çekilmesine izin vermeyeceğiz" denildi.¹²⁹

¹²⁴ <http://gundem.bugun.com.tr/o-gazeteci-isyan-etti-haberi/1307544>

¹²⁵ <http://odatv.com/n.php?n=keske-10-dakikalik-filmimize-mudahale-etmeseydiniz...-2210141200>

¹²⁶ <http://www.gazeteciler.com/gundem/hurriyettten-wsj-turkiye-yaftiginiz-haber-sacma-ve-yalan-81461h.html>

¹²⁷ <http://zaman-online.de/t%C3%BCrkiyede-hukuk-ihlalleri-yap%C4%B1%C4%B1yor-185462>

¹²⁸ http://www.dha.com.tr/en-son-haber-basin-konse-yinden--yayin-yasagina-kinama-son-dakika-haberleri_791737.html

¹²⁹ <http://www.tgs.org.tr/tgs-ermenekte-gercege-perde-cekilmesine-izin-vermeyecegiz/>

RTÜK Cezaları

RTÜK cezaları dökümü Ek1 'de verilmiştir.

2 Ekim 2014

• Star TV'ye 26 Ağustos 2014 tarihli UEFA Şampiyonlar Ligi Eleme Maçlarından FC Porto takımı ile Fransa'nın Losc Lille takımı arasındaki futbol karşılaşması sırasında ekrana yansıyan sigara içen kadın görüntüsünde *"Televizyonda yayınlanan programlarda, filmlerde, dizilerde, müzik kliplerinde, reklam ve tanıtım filmlerinde tütün ürünleri kullanılamaz, görüntülerine yer verilemez"* hükmünün ihlali gerekçesiyle idari para cezası uygulanmasına karar verildi.¹³⁰

• Show TV'ye 9 Kasım 2013 tarihli *"Gülben"* programına konuk olarak katılan Pau isimli müzisyen tarafından seslendirilen şarkı sözlerinin Yayın Hizmeti İlkeleri başlıklı üçüncü bölümünde ifade edilen sekizinci yaşantısının maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan *"Alkol, tütün ürünleri ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı madde kullanımı ile kumar oynamayı özendirici nitelikte olamaz."* hükmünü ihlal ettiği gerekçesiyle uyarı cezası verilmesine karar verildi.¹³¹

• STV'ye 24 - 31 Ağustos 2014 tarihli *"Küçük Gelin"* adlı dizide *"Radyo ve televizyon yayın hizmetlerinde, çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar verebilecek türde içerik taşıyan programlar bunların izleyebileceği zaman dilimlerinde ve koruyucu sembol kullanılmadan yayınlanamaz."* hükmünün ihlali gerekçesiyle idari para cezası uygulanmasına karar verildi.¹³²

• Kanal Türk'e 27 - 28 Ağustos 2014 tarihli *"Songül Karlı ile Yeniden"* programında *"Toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden ve kadını istismar eden programlar içeremez."* hükmünün ihlali nedeniyle idari para cezası uygulanmasına karar verildi.¹³³

24 Ekim 2014

• STV'de yayınlanan *Küçük Gelin* adlı diziyi incelemeye alan Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından, *"dizinin içeriğinde yer alan intihar ve şiddet sahnelerinin gençleri fiziksel ve zihinsel açıdan olumsuz etkilediği"* gerekçesiyle yayıncı kuruluşa 76 bin lira para cezası kesildi.¹³⁴

• Kanal A'da yayınlanan *"Resmi Tarihten Gerçek Tarihe"* isimli programın daimi konuğu Sait Alpsoy'un, programda, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet Halk Partisi ile ilgili *"hakaret içeren"* ifadeler kullanması nedeniyle RTÜK'ten söz konusu yayına/yayıncı kuruluşa ceza gelmemesi üzerine, RTÜK üyesi Ali Öztunç yaptığı açıklamada *"Atatürk'e, CHP'ye 'Allahsız' diyeceksin ama ceza vermeyeceksin. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a ya da AKP'lilerden birine en ufak bir eleştiriye en ağır cezayı vereceksin. Bu tamamen hukuksuz bir davranış"* dedi.¹³⁵ (Konu basına yansdıktan sonra, RTÜK, Kasım ayı başında bu konuda cezaya hükmetti.)

¹³⁰ <http://www.mediatekzip.com/uefa-maci-stari-yakti-8065h.htm>

¹³¹ <http://www.mediatekzip.com/gulbene-rtukten-bonzai-uyarisi-8063h.htm>

¹³² <http://haber.kibris.com/islamkoyden-cankayaya-2014-10-27.html>

¹³³ <http://www.mediatekzip.com/songul-karli-ile-yeniden-kanal-turke-ceza-yagdirdi-8066h.htm>

¹³⁴ <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/10/24/kucuk-geline-rtuk-cezasi>

¹³⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/27487788.asp?noMobile=true>

Diğer Gelişmeler

1 Ekim 2014

•Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, kurum içinde “*Tayt, kolsuz penye, şort, sandalet, terlik, çivi topuklu ayakkabı ve abiye giyilmesini*” yasakladı.¹³⁶

14 Ekim 2014

•Taraf gazetesinde yayınlanan bir habere göre “Hükümete yakın” dört gazetecinin “*başkasının adına bir yapım şirketi kurdukları ve dini yayın yapan bir kanal için daha önceden hazırlanmış olan belgeseli TRT’ye sattıkları öne sürüldü. Haberde bu olay nedeniyle bu kişiler hakkında hiçbir işlem yapılmadığı*” da iddia edildi.¹³⁷

15 Ekim 2014

•Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Merkezinde yapılan bir toplantıda işsiz gazetecilerin bir araya gelerek sorunlarını dile getirdikleri belirtildi. TGS’nin web sitesi üzerinden yapılan açıklamada işinden kovulan, işini hiç yapma olanağı bulamayan, sansüre uğrayan, sansüre uğramayıp oto-sansür mekanizmasını devreye sokan, sendikalı olduğu için işten atılan, yıllarca güvencesiz çalışan/çalıştırılan, iş bulsa da işini istediği gibi yapamayan gazeteciler gazetecilik yapmak için hazırlıklara başladı denildi.¹³⁸

16 Ekim 2014

•Gazetecileri Koruma Komitesi’nin (CPJ) Türkiye’de öldürülen gazetecilerle ilgili veri tabanına göre, ordu ve PKK arasındaki çatışmaların en yoğun olduğu 1990’lı yıllarda 20 gazeteci cinayete uğramış, 90’lı yıllardan günümüze kadar olan 20 cinayetin bugüne kadar cezasız kaldığına işaret edilen raporda ayrıca yer verilen bir haritada cinayetlerin ağırlıkla Kürt yayınlarıyla birlikte Güney Doğu Anadolu bölgesinde yaşandığı gösteriliyor.¹³⁹

19 Ekim 2014

•Başbakan Ahmet Davutoğlu, Akil İnsanlar Heyeti’ne seslendi. Davutoğlu, Kobani bahanesiyle çıkarılan olaylarla ilgili olarak, “*Son olaylarda şiddete davet eden, “Bu gece herkes silahlansın ve şurayı bassın’ diye Tweetler var elimizde” dedi. “Son olaylar gösterdi ki Surişu Kobani’den ayırmak mümkün değil. Ya bu sınırlar barışçıl çabalarla anlamsızlaştırılacak ya da bu acılar çekilecek” dedi. Davutoğlu, “Kürtlerin devleti Türkiye Cumhuriyeti’dir” diye konuştu.*¹⁴⁰

23 Ekim 2014

•IŞİD saldırılarına karşı Kobani’yi savunmak için giden 25 yaşındaki Hakan Çelik yaşamını yitirdi. Bianet’te gazetecilik stajı yapan İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü mezunu Çelik’in cenazesi İstanbul’da toprağa verildi.¹⁴¹

•RedHack, adalet arayışlarını 500 haftadır sürdüren Cumartesi Anneleri’nin 500’üncü hafta eylemine dikkat çekmek amacıyla Türkiye İnsan Hakları Kurumu’nun web sitesini

¹³⁶ <http://www.diken.com.tr/devlet-opera-ve-balesinde-sort-tayt-sandalet-abiye-yasagi/>

¹³⁷ <http://www.taraf.com.tr/haber-hayat-yandasa-guzel-165899/>

¹³⁸ <http://ilerihaber.org/issiz-gazeteciler-gazetecilik-icin-orgutleniyor/3583/>

¹³⁹ <http://t24.com.tr/haber/oldurulen-gazeteciler-haritasi,274065>

¹⁴⁰ <http://haber.stargazete.com/politika/ahmet-davutoglu-o-tweetler-elimizde/haber-953890>

¹⁴¹ <http://m.cnnturk.com/Haber/5448e38ef6309922b0037c08>

hackledi. Hacklenen websitesinde Redhack'in "Bu cumartesi karanfilini al, Galatasaray Meydanında ol! Benim annem seni çağırıyor" ifadeleri yer aldı.¹⁴²

• Başbakan Ahmet Davutoğlu, "paralel hakim ve savcıların" Kobani gösterileri sırasında eylemcileri "Gidip eylemlere devam etmeleri, yakıp yıkmaları için serbest bıraktığını" iddia etti.¹⁴³ Partisinin milletvekilleriyle yaptığı toplantıda konuşan Davutoğlu, Kobani eylemlerinde iki bin kişinin gözaltına alındığını, 500'ünün tutuklandığını söyleyerek şu bilgileri verdi: "Patnos ve Doğubeyazıt' ta olaylar oldu. Yakıp yıktılar. Doğubeyazıt'taki hakim tutuklama kararı verirken, Patnos'taki serbest bıraktı. Türkiye genelinde birçok yerde paralel yapı uzantısı olan hakim ve savcılar, adeta 'Gidip eylemlere devam etmeleri, yakıp yıkmaları için bunları serbest bıraktılar. Tutuklayacaksınız ki gözdağı olsun" dedi.¹⁴⁴

29 Ekim 2014

• Redhack adlı hacker grup, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün sitesini hack'ledi. Redhack'in mesajında "Halihazırda çevresinde tam 26 cami bulunmasına rağmen amacının Validebağ Korusu'na Camii yapmak değil, daha fazla rant elde edebilmek olduğu açıkça ortadadır!" denildi.¹⁴⁵

31 Ekim 2014

• Erdoğan başkanlığında, Çankaya Köşkü'nde yapılan, 31 Ekim 2014 tarihinde başlayan ve yaklaşık 10 saat 20 dakika süren Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en uzun MGK Toplantısından sonra bir bildiri yayımlandı. Bildiride, "Ülkemizin güvenliği, halkımızın huzuru ve düzenini ilgilendiren hususlar ayrıntılı olarak görüşülmüştür. Bu kapsamda, Milli Güvenliğimizi tehdit eden ve kamu düzenini bozan iç ve dış legal görünüm altında illegal faaliyet yürüten paralel yapılanmalar ve illegal oluşumlar ile yürütülen mücadelenin kararlılıkla sürdürüleceği vurgulanmıştır" denildi.¹⁴⁶

Olumlu Gelişmeler

1 Ekim 2014

• İzmir'de 1 Mayıs eylemlerine katıldığı iddiasıyla gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan 17 yaşındaki bir vatandaş, gösteriler sırasında "trafik ve işaret levhasını engellediği" gerekçesiyle, Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü ekibi tarafından kesilen 356 TL tutarındaki para cezasının iptali için avukatı aracılığıyla açtığı davayı kazandı.¹⁴⁷

2 Ekim 2014

• *Aydınlık* yazarı Mustafa Mutlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu dönemde kendisine açtığı hakaret davasından, mahkemenin davaya konu olan köşe yazısını "Basın Özgürlüğü" sınırları içerisinde değerlendirmesi sonucu beraat etti.¹⁴⁸

• Eski sevgilisini döven ve bunu tahrik nedeniyle yaptığını söyleyen T.S.'nin konuya ilişkin *bianet* haberinin kaldırılması talebi mahkeme tarafından reddedildi. Mahkeme kararında "haberde kullanılan dili, seçilen kelimeler, haberin sunuş şekliyle birlikte değerlendirildiğinde salt kişilik haklarını ihlal etme kastıyla hareket edildiğine dair bir

¹⁴² <http://t24.com.tr/haber/redhack-cumartesi-anneleri-icin-hackledi,274806>

¹⁴³ <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/10/23/paralel-serbest-birakti-eylemciler-yakti>

¹⁴⁴ <http://sozcu.com.tr/2014/yazarlar/emin-colasan/hayirli-basarilar-629634/>

¹⁴⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/27479718.asp>

¹⁴⁶ <http://www.milliyet.com.tr/en-uzun-mgk-sona-erdi-ankara-yerelhaber-450343/>

¹⁴⁷ http://www.radikal.com.tr/turkiye/futbolcuya_1_mayisa_katilim_icin_kesilen_trafik_cezasinin_1215838

¹⁴⁸ <http://www.aydinlikgazete.com/mansetler/53108-erdoganin-actigi-davayi-mustafa-mutlu-kazandi.html>

kanaat oluşmadığına hakların öncelik değerlendirilmesinde basın, düşünce ve düşünceyi açıklama hürriyetinin öncelikle korunması gerektiği kanaatine varılmıştır” denildi.¹⁴⁹

3 Ekim 2014

• Anayasa Mahkemesi aldığı kararlarla, hükümetin torba yasayla, Başbakanlık Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na (TİB) verilen “4 saat içinde internet sitesi kapatma” ve “internet toplama ve muhafaza” yetkisini iptal etti.¹⁵⁰

4 Ekim 2014

• Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç, IPI-CPJ basın özgürlüğü heyetine yaptığı açıklamada “Türkiye’de bir ‘korku iklimi’ oluştuğunu” belirtti ve “gazetecilerin direnmeleri ve pes etmemeleri gerektiğini” söyledi.¹⁵¹

7 Ekim 2014

• Fethullah Gülen’in, *Sabah*’ da 11 Şubat 2014’te yayımlanan “Gülen neden ve nasıl yaşıyor ABD’de?” ve 18 Şubat 2014’teki, “17 Aralık Gezi’nin devamı mıdır?” başlıklı yazılarda, kişilik haklarına saldırıda bulunduğu, hakkında iftiralara yer verdiği gerekçesiyle yazar Sevilay Yükselir’e açtığı ve mahkemenin reddettiği manevi tazminat davalarının açıklanan gerekçeli kararlarında “basının, somut verilerden yola çıkarak bir dereceye kadar abartıya da kaçarak yorum ve eleştiri yapmasının engellenmemesi gerektiği” vurgulandı.¹⁵²

14 Ekim 2014

• Beşiktaş’ta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Başbakan olduğu dönemde konvoyu geçerken “Erdoğan’a ve polisler hakaret ettikleri” öne sürülen Cumhuriyet Halk Partisi üyesi üniversite öğrencilerinin yargılandığı ve İstanbul 15. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülen davadan beraat kararı çıktı.¹⁵³

15 Ekim 2014

• Uluslararası Şeffaflık Derneği tarafından (Transparency International Turkey) “yolsuzluk ve şeffaflık gibi konulara ilişkin medyadaki uzmanlık ve medya okuryazarlığını artırmak” amacıyla hayata geçirilecek “Medyada Şeffaflık” projesinin, İstanbul/Beyoğlu’ndaki İsveç Başkonsolosluğu’nda tanıtımı yapıldı.¹⁵⁴

16 Ekim 2014

• 51. Altın Portakal Film Festivali’nden sansür krizi nedeni ile geri çekilen belgesellerin bir kısmı Kadıköy Nâzım Hikmet Kültür Merkezi’nde 16 Ekim 2014’den itibaren üç gün boyunca “Sansür oradaysa biz buradayız” söylemiyle göstermesine kadar verildi.¹⁵⁵

21 Ekim 2014

• İzmir Adliyesi’nde 2 Eylül 2013 tarihinde düzenlenen adli yıl açılış töreni sırasında, “Tutuklu avukatlara özgürlük” yazılı pankart açıp slogan attıkları için haklarında Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefet suçundan 1,5 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası

¹⁴⁹ <http://www.bianet.org/kadin/ifade-ozgurlugu/158886-mahkeme-erkek-siddetini-haberlestiren-bianet-gorevini-yapti>

¹⁵⁰ <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/27317474.asp>

¹⁵¹ <http://www.gazeteciler.com/gundem/hasim-kilic-tan-gazetecilere-cagri-80839h.html>

¹⁵² <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/10/07/paralelin-gazetecilere-baskisina-yargi-dur-dedi#>

¹⁵³ http://www.radikal.com.tr/politika/erdogana_hakaret_davasina_4_berat-1218789

¹⁵⁴ <http://www.bugun.com.tr/son-dakika/-medyada-seffaflik-projesi--haberi/1300684>

¹⁵⁵ <http://www.milliyet.com.tr/sansur-oradaysa-biz-buradayiz--gundem-1955730/?ref=OtherNews>

talebiyle dava açılan 18 avukat, İzmir 13. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davada beraat etti.¹⁵⁶

23 Ekim 2014

• Cumhuriyet gazetesi karikatüristi Musa Kart, 17 Aralık yolsuzluk operasyonlarını hicveden 1 Şubat 2014 tarihli karikatürü nedeniyle Başbakanı hakaret, iftira ve soruşturmanın gizliliğini ihlalden açılan davanın ilk duruşmasında beraat etti.¹⁵⁷

• Barış İçin Akademisyenler bu 25 Ekim 2014 tarihinde 500. kez Galatasaray Meydanı'nda toplanacak Cumartesi Anneleri/Cumartesi İnsanları ile dayanışma deklarasyonu yayınladı. Akademisyenler sorumlulara ilişkin “cezasızlık temasına” dikkat çektikleri açıklamada tüm meslektaşlarını “Başta Cumartesi Anneleri olmak üzere devletin hışmına uğramış tüm kesimlerin yanında olmaya, onların mücadelelerine güç katmaya” çağırıldı.¹⁵⁸

24 Ekim 2014

• Hatay'da “Gezi olaylarında yaralıları tedavi ettikleri ve toplumsal olaylara taraf ve müdahil oldukları” iddiasıyla Hatay Tabip Odası'nın yönetim kurulu ve onur kurulu üyeleri hakkında açılan dava, mahkeme tarafından reddedildi.¹⁵⁹

25 Ekim 2014

• Adalet ve Kalkınma Partisi, daha önce tartışmalara neden olan ve “Meclis TV'de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul çalışmalarının olağanüstü görüşmeler dışında yayınlanmaması” kararını da kapsayan “Meclis İhtüzük değişikliğini” yeniden gündemine alacağı bildirildi.¹⁶⁰

26 Ekim 2014

• 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in devlet yaşantısındaki elli yıllık dönemini gözler önüne seren Demokrasi ve Kalkınma Müzesi törenle Isparta, İslamköy de açıldı. 17 bin metrekaare alan üzerine kurulu külliye içinde 1949 yılından günümüze kadar olan sürede Demirel'in görevi sırasında kendisine verilen hediyeler ile 45 bin kitap 32 bin gazete ve dergi, 126 bin fotoğraf ile kişisel bazı eşyaları sergilendi. Demirel törende yaptığı konuşmada Türkiye'de demokrasinin kesintiye uğramadan yürümesinin önemini vurgulayarak, kesintiler olmasaydı ülkenin çok daha ileriye taşınmış olacağına dikkat çekti.¹⁶¹

29 Ekim 2014

• Koza Grubu'nun Millet Gazetesi yayın hayatına başladı.¹⁶²

31 Ekim 2014

• Türkiye yayıncılığında ifade özgürlüğünü geliştirmeye katkıda bulunma amacı taşıyan Avrupa Birliği destekli “Yayınlama Özgürlüğü” projesi, Türkiye Yayıncılar Birliği/İstanbul'da tanıtıldı. Proje koordinatörü Metin Celal Zeynioğlu yaptığı açıklamada “Proje, Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde yayınlama özgürlüğü alanında farkındalık yaratma amacı taşıdığını” belirtti.¹⁶³

¹⁵⁶ <http://www.diclehaber.com/tr/news/content/view/426025?from=3969113102>

¹⁵⁷ <http://www.gazeteciler.com/gundem/mahkeme-cumhuriyet-cizeri-icin-kararini-verdi-81453h.html>

¹⁵⁸ <http://t24.com.tr/haber/baris-icin-akademisyenler-girisimi-500-hafta-cagrisi-yapti,274824>

¹⁵⁹ <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/10/24/doktorlarin-gezi-davasina-red-karari-cikti>

¹⁶⁰ <http://www.odatv.com/n.php?n=akpden-meclis-tvye-yeni-sansur--2510141200>

¹⁶¹ <http://www.aa.com.tr/tr/haberler/410602--suleyman-demirel-demokrasi-ve-kalkinma-muzesi-acildi>

¹⁶² http://www.zaman.com.tr/aktuel_millet-gazetesi-yayin-hayatina-merhaba-dedi_2254053.html

¹⁶³ <http://www.taraf.com.tr/haber-yayinlama-ozgurlugu-projesi-tanitildi-167099/>

•8 Şubat 2008’de katıldığı Ceviz Kabuğu adlı televizyon programında, kendisine ‘Faşist’ dediği gerekçesiyle Dr. Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından mahkemeye verilen Tuncay Özkan’a verilen tazminat cezası Yargıtay tarafından bozuldu. Kararı değerlendiren T24 yazarı ve eski Mazlumder Genel Başkanı Dr. Ömer Faruk Gergerlioğlu, “Artık Türkiye kamuoyuna ilan etmek gerekir ki muhatabınıza ‘faşist’ demek serbesttir. İfade özgürlüğünün insanlara hakaret özgürlüğü gibi algılanması insanlığın en temel özgürlüğüne yapılmış en büyük kötülüklerden birisidir” dedi.¹⁶⁴

Değerlendirme

İktidarın 21 Ekim tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sunduğu iç güvenlik paketi özgürlükleri kısıtlama eğiliminin devam etmekte olduğunun bir göstergesi oldu. Meclis tarafından aynen kabul edilmesi durumunda bu yasa daha birçok arazın yanı sıra güvenlik kuvvetlerinin protesto gösterilerini dağıtmak için şiddet kullanmasını meşru hale getirecek gibi gözükmektedir. Mevcut haliyle yasalaşması durumunda söz konusu paket daha bu yılın başlarında güvenlik kuvvetlerinin yetkilerini kısıtlayarak yasaları AB standartlarıyla uyumlu hale getiren reformları ortadan kaldırmış veya en azından ciddi biçimde getirecektir.

Halkların Demokratik Partisinin, Türkiye’nin Kobani politikalarını etkilemek amacıyla halkı sokağa dökme çağrısı ve onun sonucunda çıkan şiddet olaylarında 48 vatandaşın hayatını kaybetmesine reaksiyon gibi görünen güvenlik paketi istismara açık birçok madde içermektedir. Pakette sorgulama için “kanıt” veya en azından “kuvvetli şüphe” yerine “makul şüphenin” yeterli görülebilmesi; yürürlükteki yasada 24 saat olan gözaltı süresinin 48 saate çıkarılmak istenilmesi; şahıs ve araç aramalarındaki polis yetkilerinin genişletilmesi ve ceza sınırlarını yükselten yaklaşım, özgürlükler ile ilgili ciddi kaygı duyulmasına neden olmuştur. Yasalaşmadan bile “makul şüphe” ile bir meslektaşımızın sorguya alındığı dikkate alınırsa mevcut haliyle yasalaşması durumunda bu paket ülkeyi özgürlükler için daha da “güvensiz” hale getirecek otokrasi tehdidini yükseltecektir.

Kamu düzeninin sağlanması siyasi iktidarların ve emniyet güçlerinin temel görevleri olmakla birlikte bunun yasalara uygun biçimde ve demokrasi normları çığnımeden yapılması gerekmektedir. Siyasi partiler, halkı sokağa dökme ve “harekete geçme” çağrılarını yapmamalıdır. Ancak iktidarların da haksız bile olsa gösteri hakkını kullanan halka “bedel ödettirmesi” söz konusu olmaması gerekir.

Adalet herkese lazımdır. Haftalardır gerginliği yaşanan Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu seçimleri nihayet tamamlandı. Önemli bir gerginlik nedeni geride kalmış olmakla birlikte, “benim savcım” veya “benim hakimim” yaklaşımının Türk yargısına ciddi gölge düşürdüğü kabul edilmeli, kuvvetler ayrılığının demokrasinin en temel ve hassas noktalarından birisi olduğu teslim edilmelidir. İç güvenlik paketinde kişi ev ve işyerlerinin aranmasında ve hatta gözaltılar sırasında “makul şüphe”nin yeterli görüldüğü bir ortamda yargı bağımsızlığı adaletin en büyük güvencesi olacaktır. Bu açıdan Anayasa Mahkemesi başkanının “Türkiye’de bir ‘korku iklimi’ oluştu” ve bu “iklim herkesi etkiliyor. Gazeteciler dirensin, pes etmesin”¹⁶⁵ tesbit ve uyarısı dikkatle not edilmelidir.

Bu arada medya kuruluşları ve hükümete yakın gazetelerin haberleri ile bakanlar arasında yaşanan tartışmalar da Ekim ayının bir başka gündemini oluşturdu. Bunun en dikkat

¹⁶⁴ http://www.cihan.com.tr/news/-Fasist-demek-artik-suc-degil-_2870-CHMTU3Mjg3MC8x

¹⁶⁵ <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/27326719.asp>

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

çekici örneği iktidara yakın yayın yapan Sabah Gazetesi ile Sağlık Bakanı arasındaki tartışmada gün yüzüne çıktı.

İletişim araçlarına ve gazetecilere dönük baskılar Ekim ayında da devam etti. Geride bırakılan ayda 60'tan fazla gazetecinin birçok medya kuruluşunun “küçülme” kararları çerçevesinde küçülen, birleştirilen veya kapatılan Ankara büroları nedeniyle işten çıkarılması, istifaya zorlanması artık sıradan hale geldi.

Önceki raporlarımızda iktidar politikalarının RTÜK, TİB ve TMSF gibi üç büyük destekçisi olduğunu belirterek, RTÜK'ün radyo ve televizyonların denetiminde, TİB'in sosyal medyanın denetiminde, TMSF'nin ise medya sahiplik yapılanmasındaki etkilerini sıralamıştık. Bunlara ilave olarak son zamanlarda iktidarın, destekçisi medya ve yargı aracılığı ile “paralel yapı” diye adlandırılan bir algı operasyonunu sürdürmek istediği gözlemlenmektedir.

EK1: RTÜK CEZALARI DÖKÜMÜ

<i>Ceza Nedenleri</i>	Star TV	Show TV	STV	Kanal Türk
<i>“Tütün ürünleri kullanılamaz, görüntülerine yer verilemez”</i>	1			
<i>“Alkol, tütün ürünleri ve uyuşturucu gibi bağımlılık yapıcı madde kullanımı ile kumar oynamayı özendirici nitelikte olamaz”</i>		1		
<i>“Çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar verebilecek türde içerik taşıyan programlar bunların izleyebileceği zaman dilimlerinde ve koruyucu sembol kullanılmadan yayınlanamaz”</i>			1	
<i>“Toplumsal cinsiyet eşitliğine ters düşen, kadınlara yönelik baskıları teşvik eden ve kadını istismar eden programlar içeremez.”</i>				1
<i>“Dizinin içeriğinde yer alan intihar ve şiddet sahnelerinin gençleri fiziksel ve zihinsel açıdan olumsuz etkilediği” gerekçesiyle.</i>			1	
<i>Toplam Ceza</i>	1	1	2	1